

การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุไทย กรณีศึกษาเงินสงเคราะห์เพื่อ
การยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ และปัจจัยแวดล้อม

วิภู สังข์สาย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาการเศรษฐกิจ)
คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2559

การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุไทย กรณีศึกษาเงินสงเคราะห์เพื่อ
การยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ และปัจจัยแวดล้อม
วิภู สังข์สาย
คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ

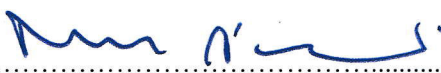
อาจารย์..........อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ดร. ทองใหญ่ อัยยะวรากุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาการเศรษฐกิจ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์..........ประธานกรรมการ
(ดร. ดารรัตน์ อานันทนະສຸວງສີ)

อาจารย์..........กรรมการ
(ดร. ทองใหญ่ อัยยะวรากุล)

อาจารย์..........กรรมการ
(ดร. ทศนีย์ สติมานนท์)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์..........คณบดี
(ดร. ณา จันทร์สม)

เมษายน 2559

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุไทย กรณีศึกษาเงิน สงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ และปัจจัยแวดล้อม
ชื่อผู้เขียน	นายวิภู สังข์สาย
ชื่อปริญญา	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาการเศรษฐกิจ)
ปีการศึกษา	2559

จากการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมสูงอายุส่งผลให้มีสัดส่วนผู้สูงอายุอยู่ในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่ถ้ามียังชีพที่ทำให้ผู้สูงอายุออกจากกำลังแรงงานมากขึ้นอาจทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานได้นำไปสู่ประเด็นหลักของการศึกษานี้ คือ เพื่อศึกษาผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ และปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุไทยโดยได้ประยุกต์แนวคิดด้านอุปทานแรงงานของสำนักนิโคลาสสิคเข้ากับตัวแปรการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ มีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเป็นประชากรไทยจากทั่วทั้งประเทศที่มีอายุระหว่าง 60 – 99 ปี ในปี 2555 จำนวน 2,699 คน จากข้อมูลการสำรวจเพื่อติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (โดยใช้ตัวอย่างซ้ำ) เก็บรวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2550 และปี 2555 แบ่งการศึกษาออกเป็นสองส่วน คือ วิเคราะห์คุณลักษณะพื้นฐานเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อยู่ในและนอกกำลังแรงงาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุด้วยแบบจำลองโทบิต และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุกับจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุด้วยแบบจำลองโทบิต จากการศึกษาพบว่า การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุส่งผลกระทบบนเชิงลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน และจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ในปี 2555 แต่ไม่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 70 – 99 ปี โดยปัจจัยด้านสุขภาพ การเงิน และการเข้าถึงงาน เป็นปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ABSTRACT

Title of Thesis	Labor Force Participation of the Thai Elderly: The Case Study of the Affect from Elderly Pension and Environmental Factors
Author	Mr. Viphu Sungjai
Degree	Master of Economics (Development Economic)
Year	2016

The transition into the aging society increased the proportion of the elderly in the labor force then if there are any factors that convince them to withdrawn from the labor force it may cause a labor shortage. This research aimed to investigate the effect of the elderly pension and other environmental factors on the labor force participation of the Thai elderly, by applied the Neo-Classical concept of labor supply into the Elderly Pension variable. This research using data from Household Socio-Economic Panel Survey 2007 and 2012 with 2,699 samples who was 60 – 99 years old in 2012. This research divided into two sections. First, compare the characteristic of the elderly between inside and outside the labor force. Second, analyze the effect of the Elderly Pension on the labor force participation of the elderly by Probit Model and Analyze the effect of the Elderly Pension on the weekly average hours of work of the elderly by Tobit Model. The result show that the Elderly Pension have negative impacts on the young elderly (60 – 69) but have no impact on the middle-elderly (70 – 79) and Oldest-Old (80 - 99). Other important instrumental variable are health, financial and access to jobs.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ที่ให้การสนับสนุนและให้อิสระทางการศึกษา ท่านมักจะพูดเสมอว่า “พ่อแม่ไม่มีสมบัติอะไรจะให้ นอกจากให้การศึกษาไว้ให้ลูกใช้เป็นเครื่องมือทำมาหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวในอนาคต และสมบัตินี้จะอยู่กับเราไปจนชั่วชีวิต”

ขอขอบพระคุณดร. ทองใหญ่ อัยยะวารากุล ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าที่ท่านให้แนวคิดและให้คำปรึกษาตั้งเริ่มต้นจนมาเป็นหัวข้อในการศึกษา ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิชาการทั้งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และการศึกษาอื่นๆ ต่อไปในอนาคต ให้โอกาสและให้อิสระในการทำการศึกษาระดับปริญญาตรีตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร. ดารารัตน์ อานันทนงะสุวรรณ ที่ให้โอกาสข้าพเจ้าได้ฝึกฝนการทำงานและเพิ่มพูนความรู้ในด้านผู้สูงอายุภายใต้โครงการและกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์วิจัยสังคมสูงอายุ ขอขอบพระคุณ ดร. ทศนีย์ สติมานนท์ ที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ทั้งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และในการทำโครงการทางวิชาการต่างๆ

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่คณะพัฒนาการเศรษฐกิจที่คอยให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานต่างตลอดช่วงระยะเวลาที่ข้าพเจ้าทำการศึกษาที่คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สุดท้ายนี้ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

วิภู สังข์สาย

กรกฎาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 คำถามการวิจัย	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	8
2.1 เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ	8
2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย	18
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	19
3.1 วิธีการศึกษา	19
3.2 ขอบเขตการศึกษาและแหล่งที่มาของข้อมูล	20
3.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	21
3.4 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	24
บทที่ 4 ผลการศึกษาและอภิปรายผล	29
4.1 สถิติพรรณนา	29
4.2 การประมาณการทางเศรษฐมิติ	50
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล	69
5.1 สรุปและอภิปรายผล	69

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	73
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	78
ภาคผนวก ก ตารางค่าสถิติเชิงพรรณนา	79
ภาคผนวก ข ผลการประมาณการทางเศรษฐมิติ	83
ประวัติผู้เขียน	102

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 พัฒนาการของนโยบายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ	9
2.2 สรุปการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและปัจจัยต่างๆ	14
3.1 กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจำแนกตามการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน ปี 2555	21
3.2 สรุปตัวแปรที่ใช้และการวัด	25
4.1 ปัจจัยทางประชากรกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555	40
4.2 ปัจจัยด้านสุขภาพกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555	42
4.3 ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555	43
4.4 ปัจจัยด้านการเดินทางกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555	44
4.5 ปัจจัยด้านสมาชิกในครัวเรือนกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555	46
4.6 ปัจจัยด้านการเงินกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555	49
4.7 ผลการประมาณการการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ (ตัวแบบที่ 7)	57
4.8 ผลการประมาณการจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ (ตัวแบบที่ 7)	67

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 จำนวนผู้สูงอายุไทยที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุและ งบประมาณรวมสำหรับจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุรวม ปี 2536 ถึง ปี 2555	2
1.2 จำนวนประชากรไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปและอยู่ในกำลังแรงงาน ปี 2549 ถึง ปี 2555	3
1.3 ประชากรไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปและอยู่ในกำลังแรงงานปี 2549 ถึง ปี 2555 จำแนกตามช่วงอายุ	4
1.4 ประชากรไทยจำแนกตามสถานภาพการมีงานทำ	7
2.1 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนชั่วโมงในการทำงานและจำนวนชั่วโมงในการ พักผ่อน เมื่อรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานเพิ่มขึ้น	11
2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย	18
3.1 กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจำแนกตามภูมิภาคที่อยู่อาศัย ปี 2555	20
4.1 การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ในปี 2550 และปี 2555	29
4.2 การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในปี 2550 และปี 2555	30
4.3 อาชีพของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีงานทำในปี 2550 และปี 2555	31
4.4 สถานภาพการทำงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในปี 2550 และปี 2555	31
4.5 การได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในปี 2550 และ ปี 2555	32
4.6 สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่นอกกำลังแรงงานในปี 2550 และปี 2555	32
4.7 การเปลี่ยนแปลงของการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ในปี 2555 เปรียบเทียบกับปี 2550	33
4.8 จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในปี 2550 และ ปี 2555	34

4.9	การเปลี่ยนแปลงของจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในปี 2555 เปรียบเทียบกับปี 2550	34
4.10	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อยู่ในกำลังแรงงานในปี 2555	35
4.11	กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุจำแนกตามจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์และการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุในปี 2555	36
4.12	กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี จำแนกตามจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์และการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุในปี 2555	37
4.13	กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี จำแนกตามจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์และการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุในปี 2555	38

บทที่ 1

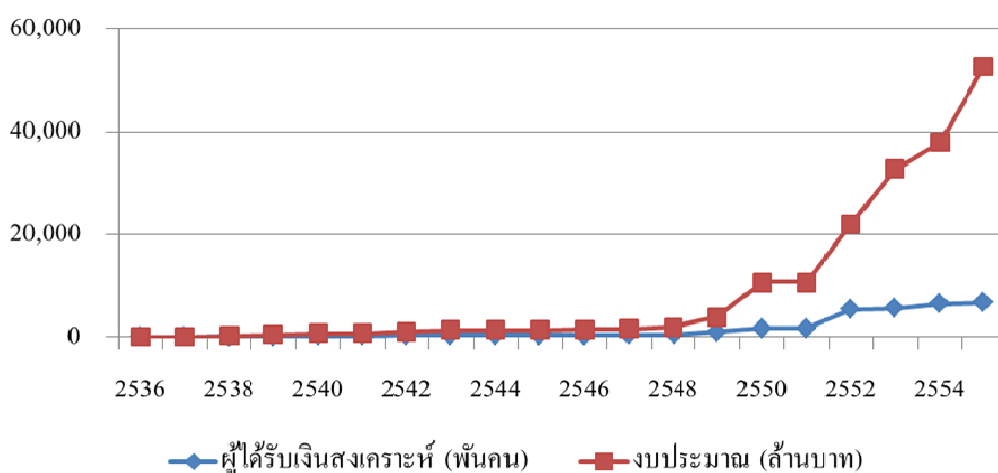
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

“เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ” หรือที่รู้จักกันในชื่อที่คนทั่วไปเรียกคือ “เบี้ยยังชีพสูงอายุ” เป็นเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลในลักษณะเงินให้เปล่า จุดประสงค์แรกเริ่มของนโยบายนี้นั้นเป็นการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้สูงอายุที่ยากจน ไม่มีรายได้ ไม่มีศักยภาพที่จะทำงานหารายได้ได้ด้วยตนเอง และไม่มีการออมไว้อย่างเพียงพอสำหรับช่วงที่ไม่สามารถทำงานหารายได้ได้แล้ว ต่อมามีการปรับเปลี่ยนนโยบาย โดยมอบเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุให้แก่ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปและมีคุณสมบัติตามที่รัฐบาลกำหนดทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งรวมทั้งผู้สูงอายุที่ยังมีศักยภาพที่จะทำงานหารายได้ได้ด้วยตนเอง ผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีความขาดแคลนหรือต้องการความช่วยเหลือทางการเงินอยู่ด้วย

จากการที่มีการปรับเปลี่ยนนโยบายการให้เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุนั้น ทำให้มีจำนวนผู้สูงอายุไทยได้รับเงินสงเคราะห์มากขึ้น เป็นการเพิ่มภาระทางงบประมาณของรัฐบาลที่ต้องจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นอย่างมาก จากในปี 2536 ซึ่งเป็นปีแรกที่เริ่มให้เงินสงเคราะห์นั้น มีผู้ได้รับจำนวน 20,000 คน ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น 32,000,000 บาท จำนวนผู้ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุและงบประมาณที่รัฐบาลต้องแบกรับก็ค่อยๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งในปี 2548 มีผู้ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 530,000 คน ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้นเพิ่มขึ้นเป็น 1,906,180,000 บาท และในปี 2549 ได้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายให้มีการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุในจำนวนต่อคนที่มากขึ้น ทำให้งบประมาณรวมทั้งสิ้นเพิ่มขึ้นเป็น 3,920,780,000 บาท ในขณะที่มีผู้ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็น 1,086,000,000 คน และในปี 2552 ได้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายอีกครั้งเป็นการให้เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุแก่ผู้สูงอายุทุกคนที่มีคุณสมบัติผ่านเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนด ทำให้จำนวนผู้ได้รับเพิ่มขึ้นอย่างมาก มีจำนวนเพิ่มเป็น 5,448,940 คน ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น

21,963,670,000 บาท และเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในปี 2553 มีจำนวนผู้ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุจำนวน 5,652,837 คน ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้นเพิ่มขึ้นเป็น 32,778,900,000 บาท ในปี 2554 มีผู้ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุจำนวน 6,521,749 คน ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น 37,893,400,000 บาท และในปี 2555 ได้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายครั้งล่าสุด ที่ให้มีการจ่ายเงินสงเคราะห์แบบขั้นบันได ทำให้งบประมาณส่วนนี้เพิ่มขึ้นอย่างมาก จากผู้ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุจำนวน 6,798,802 คน ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น 52,647,000,000 บาท และยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกตามจำนวนผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติได้รับเงินสงเคราะห์ที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2555)

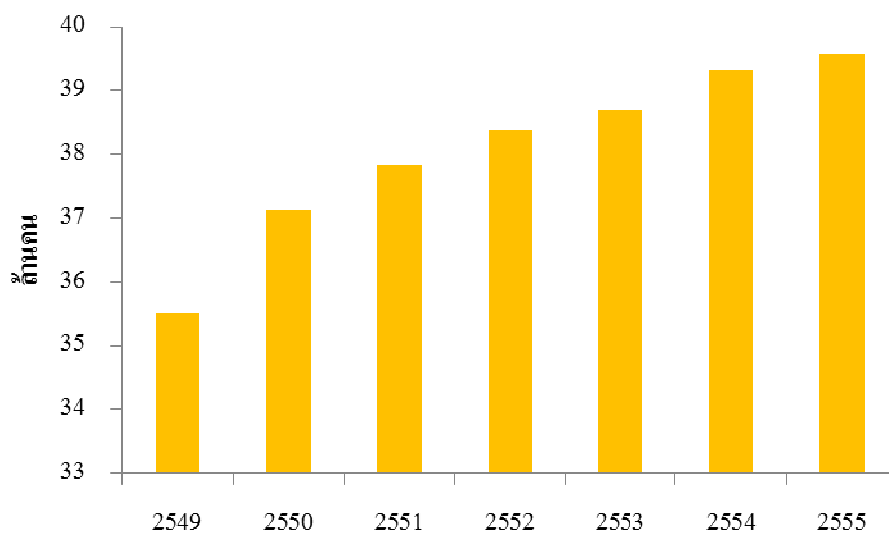

ภาพที่ 1.1 จำนวนผู้สูงอายุไทยที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุและงบประมาณรวมสำหรับจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุมารวม ปี 2536 ถึง ปี 2555

แหล่งที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558ก.

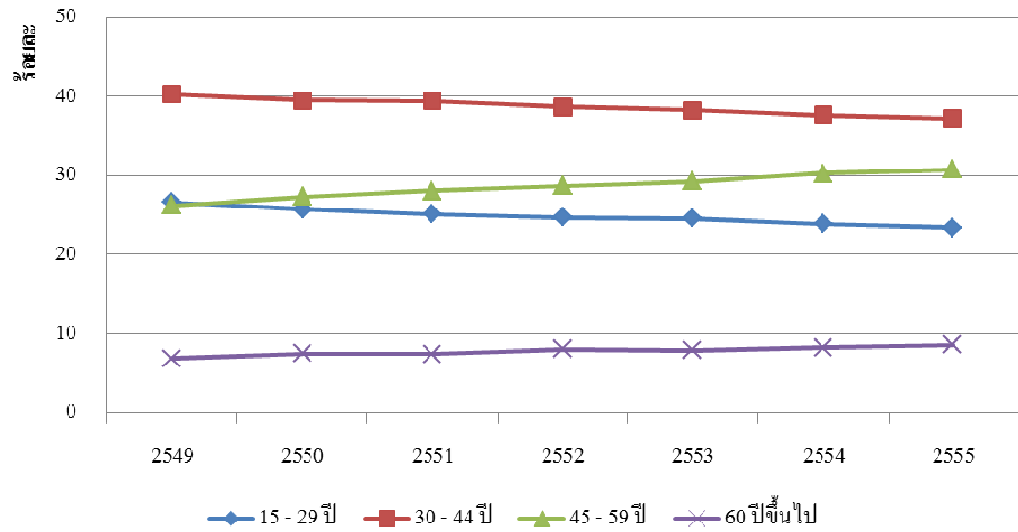
จากข้อมูลด้านแรงงานที่เก็บรวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่ากำลังแรงงานไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากในปี 2549 มีจำนวน 35,502,262 คน มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็น 39,578,347 คน หากจำแนกกำลังแรงงานไทยตามกลุ่มอายุ กำลังแรงงานที่มีอายุระหว่าง 15 – 19 ปี และระหว่าง 30 – 44 ปี มีสัดส่วนในกำลังแรงงานรวมลดลงเรื่อยๆ จากในปี 2549 กำลังแรงงานที่มีอายุระหว่าง 15 – 19 ปี มีสัดส่วนต่อกำลังแรงงานรวมทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 26.65 และกำลังแรงงานที่มีอายุระหว่าง 30 – 44 ปี มีสัดส่วนต่อกำลังแรงงานรวมทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 40

.27 ต่อมาในปี 2555 กำลังแรงงานที่มีอายุระหว่าง 15 – 19 ปี มีสัดส่วนต่อกำลังแรงงานรวมทั้งหมดลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 23.41 ในขณะที่กำลังแรงงานที่มีอายุระหว่าง 30 – 44 ปี มีสัดส่วนต่อกำลังแรงงานรวมทั้งหมดลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 37.22 ซึ่งน่าจะมีส่วนมาจากการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างประชากรในช่วงหลายปีที่ผ่านมาที่มีอัตราการเกิดที่ลดลง ทำให้มีประชากรวัยเด็กลดลง ส่งผลให้มีประชากรไทยเข้าสู่กำลังแรงงานลดลงเมื่อคิดเทียบสัดส่วนกับกำลังแรงงานรวมทั้งหมดตามไปด้วย ซึ่งหากแนวโน้มสัดส่วนของกำลังแรงงานไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปโดยมีกำลังแรงงานเป็นผู้สูงอายุที่พร้อมจะเกษียณหรือออกจากกำลังแรงงานเป็นส่วนมาก อาจนำไปสู่ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในอนาคตได้ และปัญหานี้อาจรุนแรงขึ้นได้หากมีปัจจัยที่เสริมให้แรงงานสูงอายุเหล่านี้ตัดสินใจเกษียณหรือออกจากกำลังแรงงานได้ง่ายขึ้น เช่น ปัจจัยทางด้านสุขภาพ ปัจจัยด้านครัวเรือน ปัจจัยด้านการเงิน และปัจจัยอื่นๆ ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งปัจจัยเชิงบวกที่ทำให้ผู้ที่อยู่นอกกำลังแรงงานตัดสินใจเข้ามาสู่กำลังแรงงาน หรือผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานอยู่แล้วตัดสินใจเพิ่มจำนวนชั่วโมงการทำงานมากขึ้นก็เป็นได้ และก็ยังมียปัจจัยเชิงลบที่ทำให้ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานตัดสินใจลดจำนวนชั่วโมงการทำงานลง หรือตัดสินใจออกจากกำลังแรงงานไปก็เป็นได้เช่นกัน

ภาพที่ 1.2 จำนวนประชากรไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปและอยู่ในกำลังแรงงานปี 2549 ถึง ปี 2555

แหล่งที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558ข.

ภาพที่ 1.3 ประชากรไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปและอยู่ในกำลังแรงงานปี 2549 ถึง ปี 2555
จำแนกตามช่วงอายุ

แหล่งที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558ข.

การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุนั้นเป็นรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงาน จัดเป็นปัจจัยด้านการเงินที่อาจจะส่งผลในทางลบกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุ กล่าวคือ การที่ผู้สูงอายุมีรายได้เพิ่มขึ้นจะทำให้มีแรงจูงใจที่จะต้องไปทำงานหารายได้ลดลง และเลือกที่จะลดเวลาการทำงานลงจนอาจนำไปสู่การออกจากกำลังแรงงานในที่สุด

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุส่งผลกระทบต่อ การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและจำนวนชั่วโมงการทำงานของผู้สูงอายุไทย ทำให้การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและจำนวนชั่วโมงการทำงานของผู้สูงอายุไทยลดลงจริงหรือไม่

1.2.2 นอกจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุแล้ว การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและจำนวนชั่วโมงการทำงานของผู้สูงอายุไทยได้รับอิทธิพลจากปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ อะไรบ้าง

1.2.3 การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุและปัจเจกบุคคลอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อผู้สูงอายุในวัยต้น (ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี) แตกต่างจากผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลาย (ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 79 และ 80 ปีหรือมากกว่า) จริงหรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุและปัจเจกบุคคลอื่น ๆ ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและจำนวนชั่วโมงการทำงานของผู้สูงอายุไทย เพื่อแสดงให้เห็นว่าอาจส่งผลกระทบต่อเนื้อหาไปทำให้อุปทานแรงงานของกำลังแรงงานสูงอายุลดลง และอาจนำไปสู่ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในอนาคตก็เป็นได้

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบว่า การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุนั้นส่งผลกระทบในเชิงลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและจำนวนชั่วโมงการทำงานของผู้สูงอายุไทย ทำให้มีผู้สูงอายุตัดสินใจออกจากกำลังแรงงานหรือลดจำนวนชั่วโมงการทำงานลงจริงหรือไม่ และมีปัจเจกบุคคลอื่น ๆ ที่ร่วมส่งผลด้วยหรือไม่ ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางนโยบายเพื่อผู้สูงอายุโดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วมในกำลังแรงงานได้อย่างเหมาะสม เพื่อความมั่นคงในช่วงบั้นปลายชีวิตของผู้สูงอายุไทย

1.5 สมมติฐานการวิจัย

1.5.1 การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุส่งผลกระทบในเชิงลบทำให้ผู้สูงอายุไทยตัดสินใจออกจากกำลังแรงงานหรือลดจำนวนชั่วโมงการทำงานลง

1.5.2 ผู้สูงอายุวัยต้นได้รับอิทธิพลจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุและปัจเจกบุคคลอื่น ๆ แตกต่างจากผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลาย

1.6 นิยามศัพท์

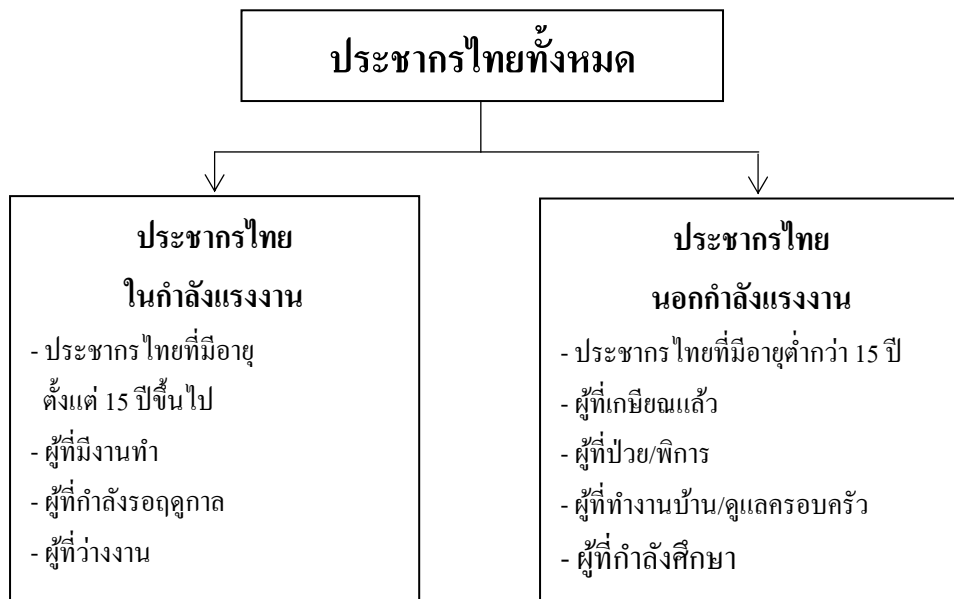
เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ หมายถึง เงินสวัสดิการที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ผู้สูงอายุตามนโยบายการให้สวัสดิการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากจนและไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งในหลายๆ สื่อหรืองานวิจัยนั้นมีการใช้ชื่อที่หลากหลายโดยเฉพาะ “เบี้ยยังชีพสูงอายุ” แต่ในงานวิจัยนี้จะเรียกตามชื่อเต็มคือ “เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ” และเพื่อความกระชับในบางช่วงอาจจะใช้คำย่อว่า “เงินสงเคราะห์”

ผู้สูงอายุ (Older Person) ตามคำจำกัดความขององค์การสหประชาชาติ (United Nation, UN) คือบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ส่วนองค์การอนามัยโลก (World Health Organization, WHO) มีการกำหนดช่วงอายุที่แตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่มประเทศตามปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม และสุขภาพ โดยประเทศพัฒนาแล้วเป็น 65 ปีขึ้นไป ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาบางประเทศอาจอยู่ที่ 55 ปี หรือต่ำกว่า ส่วนประเทศไทยตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย สำหรับในงานวิจัยนี้กำหนดให้ผู้สูงอายุคือประชากรไทยที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

โดยในการศึกษานี้จะจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มผู้สูงอายุวัยต้น (ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี) และผู้สูงอายุวัยกลางกับผู้สูงอายุวัยปลาย (ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี)

แรงงานสูงอายุ (Older Workers) จากนิยามของ (Age Discrimination in Employment Act, ADEA) คือ แรงงานสูงอายุนั้นแตกต่างกันไปตามปัจจัยแวดล้อมของตัวแรงงานนั้นๆ ซึ่งไม่มีอายุที่แน่นอนว่าเป็นทำไฉนจะจัดว่าเป็นแรงงานสูงอายุ แต่ช่วงอายุที่เริ่มจะเข้าสู่วัยแรงงานสูงอายุ คือ 40 ปี หรืออีกนัยหนึ่ง คือเป็นวัยที่การพัฒนาและการเรียนรู้เริ่มลดลง สมรรถภาพทางร่างกายเริ่มลดลง สำหรับในงานวิจัยนี้กำหนดให้แรงงานสูงอายุคือ แรงงานสัญชาติไทยที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

กำลังแรงงาน (Labor Force) คือ ประชากรที่มีอายุ 15 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ไม่ว่าจะมียานทำหรือไม่มียานทำ (ว่างงาน, รอฤดูกาล, กำลังหางาน)

ภาพที่ 1.4 ประชากรไทยจำแนกตามสถานภาพการมีงานทำ

แหล่งที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2550.

บทที่ 2

บททวนวรรณกรรม

2.1 เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ

เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุนั้นแรกเริ่มมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนตามแนวคิดของกรมประชาสงเคราะห์ โดยในปี 2536 รัฐบาลได้เริ่มต้นจากการตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน และมอบเงินสงเคราะห์ให้กับผู้สูงอายุที่ยากจนจริงๆ และมีคุณสมบัติตามที่กำหนด คือ ต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปที่มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การดำรงชีพ ไม่สามารถทำงานหารายได้เลี้ยงตนเองได้ หรือถูกทอดทิ้ง ไม่มีผู้อุปการะเลี้ยงดู โดยองค์กรที่รับผิดชอบดูแลในการจ่ายเงินสงเคราะห์นั้นเป็นการร่วมมือกันระหว่างกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจ่ายให้ผู้มีสิทธิเดือนละ 200 บาท และเพิ่มเป็นเดือนละ 300 บาทในระยะต่อมา

ในปี 2545 รัฐบาลส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและได้ถ่ายโอนอำนาจความรับผิดชอบในการจ่ายเงินสงเคราะห์มายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรุงเทพมหานคร และได้เพิ่มข้อกำหนดว่าผู้สูงอายุที่ได้รับสิทธิ์จะต้องมีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาการจ่ายเงินสงเคราะห์ได้ว่าผู้สูงอายุคนไหนควรจะได้รับก่อนหลังตามลำดับความเดือดร้อนและความยากลำบากในการเข้าถึงบริการของภาครัฐ

ในปี 2549 ได้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายอีกครั้ง โดยได้กำหนดให้ปรับเพิ่มจำนวนเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุขึ้นเป็นเดือนละ 500 บาท และให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการใช้ดุลยพินิจปรับเพิ่มจำนวนเงินสงเคราะห์ที่ให้ได้มากกว่าเดือนละ 500 บาท แต่ต้องไม่เกินเดือนละ 1,000 บาท เพื่อให้เพียงพอต่อการใช้ดำรงชีพในปัจจุบัน และอาจเพิ่มจำนวนผู้ได้รับเงินสงเคราะห์ได้โดยใช้งบประมาณของแต่ละองค์กรส่วนท้องถิ่นเองแต่ต้องเหมาะสมกับศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. 2548)

ล่าสุดในปี 2553 รัฐบาลได้มีแนวคิดว่าการได้รับสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุจากภาครัฐนั้นคนไทยทุกคนควรได้รับสิทธินี้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทำให้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายใหม่ ซึ่งผู้ที่ได้รับต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้ “มีสัญชาติไทย มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทะเบียนบ้าน และมีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (ในกรณีที่ทะเบียนราษฎรระบุเฉพาะปีเกิดให้ถือว่าบุคคลนั้นเกิดในวันที่ 1 มกราคมของปีนั้น) และต้องไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัดบำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำหรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้เป็นประจำ ยกเว้นผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยและระเบียบกรุงเทพมหานคร” นอกจากการเพิ่มผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์แล้ว ยังได้มีการปรับเปลี่ยนจำนวนเงินที่ผู้มีสิทธิจะได้รับเป็นแบบขั้นบันได โดยผู้มีสิทธิที่มีอายุ 60 – 69 ปี จะได้รับเงินสงเคราะห์ที่เดือนละ 600 บาท ถ้ามีอายุ 70 – 79 ปี จะได้รับเงินสงเคราะห์เดือนละ 700 บาท ถ้ามีอายุ 80 – 89 ปี จะได้รับเงินสงเคราะห์เดือนละ 800 บาท และถ้ามีอายุตั้งแต่ 90 ปีขึ้นไปจะได้รับเงินสงเคราะห์ที่เดือนละ 1,000 บาท (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. 2552)

ตารางที่ 2.1 พัฒนาการของนโยบายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ

ปี	เหตุการณ์
2536	ผู้สูงอายุที่ยากจนและไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ได้รับเดือนละ 200 บาท ในความดูแลของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2537 – 2544	ปรับเพิ่มเป็นเดือนละ 300 บาท ให้สอดคล้องกับค่าครองชีพและภาวะเศรษฐกิจ
2545	ถ่ายโอนความรับผิดชอบมายังกรมการปกครองส่วนท้องถิ่นและกรุงเทพมหานคร
2549	ปรับเพิ่มเป็นเดือนละ 500 บาท และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดูแลรับผิดชอบในแต่ละพื้นที่สามารถจ่ายเงินสมทบให้ได้อีกแต่รวมแล้วต้องไม่เกินเดือนละ 1,000 บาท
2553	ให้คนไทยทุกคนที่มีอายุ 60 ปีหรือมากกว่าและไม่เคยรับราชการมีสิทธิได้รับทุกคน และปรับการจ่ายเงินสมทบเป็นแบบขั้นบันได โดยผู้ที่มีอายุ 60 – 69 ปี ได้รับเดือนละ 600 บาท 70 – 79 ปี ได้รับเดือนละ 700 บาท 80 – 89 ปี ได้รับเดือนละ 800 บาท และ 90 ปีหรือมากกว่าได้รับเดือนละ 1,000 บาท

2.2 ทบทวนวรรณกรรม

จากแนวคิดด้านอุปทานแรงงานของสำนักนีโอคลาสสิก (Neoclassical Model of Labor-Leisure Choice) ที่มีมุมมองเรื่องการตัดสินใจที่จะทำหรือไม่ทำงาน และการลดหรือเพิ่มจำนวนชั่วโมงการทำงานเป็นผลมาจากการเลือกบริโภคระหว่างสินค้าและบริการกับการพักผ่อน (Cahuc and Zylberberg, 2001: 5) โดยในแต่ละบุคคลนั้นจะมีสัดส่วนการเลือกบริโภคที่แตกต่างกันเพื่อให้ได้อรรถประโยชน์สูงสุดในแต่ละบุคคลนั้นๆ ภายใต้ข้อจำกัดทางรายได้ของแต่ละคน และเพื่อที่จะสามารถบริโภคสินค้าและบริการได้นั้นจะต้องมีรายได้โดยตามแนวคิดของสำนักนีโอคลาสสิกมองว่าการที่คนเราจะสามารถซื้อสินค้าและบริการมาบริโภคได้นั้นจะต้องมีการทำงานเพื่อให้มีรายได้แล้วนำรายได้เหล่านั้นมาซื้อสินค้าและบริการเพื่อบริโภค โดยจำนวนชั่วโมงการทำงานจะมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับทั้งค่าตอบแทนจากการทำงานที่ได้ในแต่ละชั่วโมง และปริมาณสินค้าและบริการที่ต้องการบริโภคร่วมกับจำนวนชั่วโมงที่ต้องการพักผ่อนในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งคำว่าพักผ่อนนั้นหมายรวมถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทำให้มีรายได้หรือได้ค่าตอบแทนด้วย

$$U = f(C, L)$$

U = อรรถประโยชน์ที่ได้รับจากการบริโภค (Utility)

C = การบริโภคสินค้าและบริการ (Consumption of Goods & Services)

L = การพักผ่อน (Consumption of Leisure)

การบริโภคของแต่ละบุคคลนั้นถูกจำกัดด้วยรายได้และเวลา ซึ่งการจัดสรรเวลานั้นก็ขึ้นอยู่กับรายได้รวม โดยรายได้นั้นมีได้หลักๆ สองทาง คือ รายได้จากการทำงาน และรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงาน กำหนดให้ V เป็นรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงาน w เป็นค่าตอบแทนจากการทำงานต่อชั่วโมง h เป็นจำนวนชั่วโมงการทำงาน โดยข้อจำกัดทางรายได้ของแต่ละบุคคล (Budget Constraint) นั้นคือรายจ่ายเพื่อการบริโภคสินค้าและบริการ (C) ซึ่งจะต้องเท่ากับรายได้จากการทำงาน (wh) และรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงาน (V) รวมกัน

$$C = wh + V$$

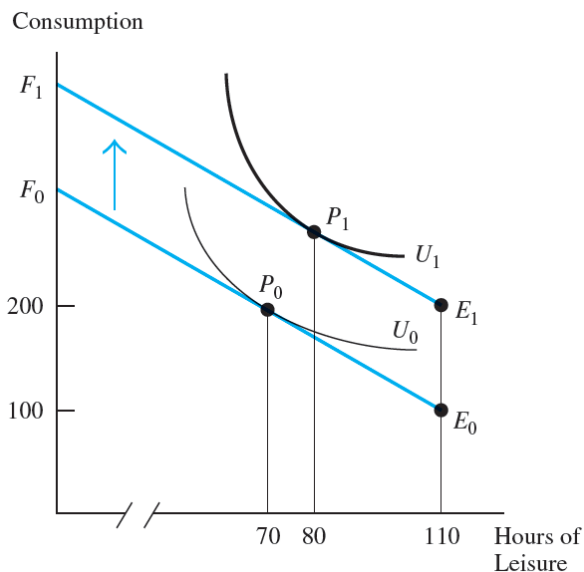
ในแต่ละบุคคลมีเวลา (T) วันละ 24 ชั่วโมงเท่ากัน ขึ้นอยู่กับว่าจะจัดสรรเวลาทำงาน (h) และเวลาพักผ่อน (L) อย่างไรให้ได้อรรถประโยชน์สูงสุดในแต่ละบุคคล สามารถเขียนเป็นสมการข้อจำกัดทางรายได้ได้ ดังนี้

$$C = w(T - L) + V$$

หรือ

$$C = (wT + V) - wL$$

โดยปกติแล้วคนเราจะมองว่าการพักผ่อนเป็นสินค้าปกติ (Normal Good) กล่าวคือ เมื่อมีรายได้รวมเพิ่มขึ้นแล้วคนเราจะเลือกยกระดับอรรถประโยชน์ไว้ที่ระดับเดิม แต่จะลดชั่วโมงการทำงานลงเพื่อที่จะได้พักผ่อนมากขึ้น สำหรับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุนั้น จัดเป็นรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงาน จากภาพที่ 2.1 เมื่อคนเรามีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานเพิ่มขึ้น ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆคงที่จะทำให้ตัดสินใจพักผ่อนมากขึ้น ซึ่งถ้าเวลาพักผ่อนเพิ่มขึ้นจนเต็มเวลา (T) แล้วจะนำไปสู่การตัดสินใจไม่ทำงานหรือออกจากกำลังแรงงานนั่นเอง

ภาพที่ 2.1 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนชั่วโมงในการทำงานและจำนวนชั่วโมงในการพักผ่อน เมื่อรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานเพิ่มขึ้น

แหล่งที่มา: Borjas, 2013: 36.

จากการที่ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนในประเทศนั้นนับเป็นเรื่องดีแต่ก็มักมีผลข้างเคียงเกิดจากนโยบายที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ โดยเฉพาะนโยบายด้านสวัสดิการทางสังคมที่เป็นลักษณะการให้การสนับสนุนด้านความมั่นคงในชีวิต และการให้เงินสวัสดิการจาก

ภาครัฐนั้นส่งผลให้การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุลดลง (Clark, York, Anker, 1999) ทั้งในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา (Clark, Anker, 1993) ในขณะที่รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานนั้นมีหลายทางแต่ล้วนแล้วแต่ส่งผลให้การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุลดลง ทั้งรายได้ที่ได้รับจากการถือหุ้นของบุตรหลานหรือคนในครอบครัว ซึ่งทำให้แรงจูงใจในการทำงานของผู้สูงอายุลดลงแต่ในทางกลับกันผู้สูงอายุที่ได้รับเงินถือหุ้นส่วนนี้น้อยลงหรือไม่ได้รับเลยจะมีแนวโน้มกลับเข้าสู่กำลังแรงงานเพื่อหางานทำมากขึ้น (กุศล สุนทรธาดา, 2553)

การเปลี่ยนแปลงของการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุนั้นยังมีปัจจัยอื่นๆ ร่วมส่งผลกระทบต่ออีกมากมาย ทั้งด้านสุขภาพของผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 64 ปี หากไม่มีปัญหาด้านสุขภาพจะมีความพร้อมที่จะทำงานมากกว่าผู้สูงอายุวัยอื่นๆ (วรชัย ทองไทย, 2549) ซึ่งผู้สูงอายุไทยส่วนใหญ่ที่มีปัญหาสุขภาพหรือเป็นโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวนั้นมักจะเป็นในกลุ่มโรคความดันโลหิตสูง ไ้ไขมันในเลือดสูง และโรคเบาหวาน และปัญหาสุขภาพเหล่านี้จะยิ่งเป็นมากขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพศหญิงมีโอกาสเป็นมากกว่าเพศชาย และเมื่ออายุ 80 ปีขึ้นไปจะมีโอกาสควบคุมโรคได้ยาก (เขวรัตน์ ปรบักษ์ขาม และจรรยา ภัทรธาดา, 2549) จากการศึกษาที่ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพนั้นทำให้เป็นข้อจำกัดในการทำงานและจะยิ่งเพิ่มมากขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น (Gordo, 2011) ซึ่งมีส่วนอย่างมากต่อสถานภาพการทำงาน (Cai and Cong, 2009) โดยเฉพาะกลุ่มที่ทำงานตัวเวลา (Full-Time) ผู้สูงอายุกลุ่มนี้เมื่อมีปัญหาสุขภาพจะปรับเปลี่ยนการทำงานโดยส่วนใหญ่จะลดชั่วโมงการทำงานลงหรือเปลี่ยนสถานะเป็นการทำงานแบบไม่เต็มเวลา (Part-Time) ซึ่งจะทำให้มีจำนวนชั่วโมงการทำงานลดลงเช่นเดียวกัน แต่ถ้าเป็นผู้สูงอายุที่มีการทำงานแบบไม่เต็มเวลาหรือทำงานต่อสัปดาห์น้อยชั่วโมงอยู่แล้วจะไม่ได้รับผลกระทบจากปัญหาสุขภาพเท่าไรนัก (Gannonand and Roberts, 2011) ส่วนปัจจัยอีกด้านที่มีความสำคัญและค่อนข้างมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุค่อนข้างมากคือปัจจัยด้านการเงิน (French and Jones, 2011) ซึ่งปัจจัยทางการเงินโดยเฉพาะภาระทางด้านการจ่าย (ไชแสง รักวานิช, 2536) และการเป็นหนี้ (Ramesh Adhikari, Kusol Soonthorndhada and Fariha Haseen, 2011) โดยผู้สูงอายุเมื่อมีอายุเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ จะลดลงยกเว้นรายจ่ายด้านสุขภาพ (พงษ์ศักดิ์ สุกุลทักษิณและวาทีณี บุญชะลิกษ์, 2550) ส่วนใหญ่ผู้หารายได้หลักในครัวเรือนจะเป็นหัวหน้าครัวเรือนและถ้าหารายได้รวมของครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการบริโภคสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนจะมีแนวโน้มเข้าร่วมในกำลังแรงงานด้วย ซึ่งการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มสมรสของหัวหน้าครัวเรือนมักจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับสถานะการทำงานและรายได้ของหัวหน้าครัวเรือน (Mincer, 1960) และผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมในกำลังแรงงานจะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง (กุศล สุนทรธาดา, 2553) เป็นการช่วยเกื้อหนุนกันในครัวเรือนซึ่งผู้สูงอายุที่

เป็นโสด หย่า หม้าย หรือแยกกันอยู่กับคู่สมรสมีโอกาสได้รับการเกื้อหนุนจากครอบครัวน้อยกว่า (อุทัยทิพย์ รักรรยาบรรณ, 2549) ซึ่งการเป็นหม้ายจะส่งผลต่อเพศหญิงให้เข้ามามีส่วนร่วมในกำลังแรงงานมากกว่าเพศชาย และอาชีพทางเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ผู้สูงอายุเลือกทำค่อนข้างมาก (Clark, York and Anker, 1999) โดยครอบครัวที่มีรายได้รวมต่ำจะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่าและส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่นอกเมือง ในขณะที่ครัวเรือนที่มีรายได้สูงกว่าจะอาศัยอยู่ในเมือง (Hekman, 1980)

ตารางที่ 2.2 สรุปการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและปัจจัยต่างๆ

ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์ในการศึกษา	ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการศึกษา	ข้อค้นพบ
Robert L. Clark, E. Anne York, Richard Anker, 1999.	เพื่อศึกษาความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานในแต่ละประเทศ	ข้อมูลระดับประเทศ 134 ประเทศ จากองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)	วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS Regression)	- เงินโอนจากสวัสดิการภาครัฐช่วยให้สถานภาพทางการเงินของผู้สูงอายุดีขึ้นนำไปสู่การออกจากกำลังแรงงาน - นโยบายที่ส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต (National Social Security Policies) มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุ - การเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรเป็นอุตสาหกรรมทำให้สัดส่วนการจ้างงานในภาคเกษตรลดลง ส่งผลไปยังการจ้างแรงงานสูงอายุซึ่งมักอยู่ในภาคเกษตรลดลง - การเป็นหม้ายส่งผลกระทบต่อหญิงมากกว่าเพศชายทำให้มีการทำงานมากกว่า
กุศล สุนทรธาดา, 2553.	เพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดสถานะการทำงานของผู้สูงอายุทั้งเพศชายและหญิง	ข้อมูลการสำรวจผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2550 กลุ่มตัวอย่างคือผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) จำนวนทั้งสิ้น 30,381 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ)	การวิเคราะห์การถดถอยลอจิสติก (Logistic Regression)	- การมีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงาน(โดยเฉพาะจากเงินบำนาญ, จากบุตร) ทำให้มีแรงจูงใจในการทำงานน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสนับสนุน ส่งผลไม่แตกต่างกันทั้งชายและหญิง - ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้สูงอายุหญิงคือสถานภาพสมรส โดยผู้สูงอายุที่มีสถานะโสดจะทำงานมากกว่า - ผู้สูงอายุเพศชายทำงานมากกว่าหญิง
วรชัย ทองไทย, 2549.	- ศึกษาสภาวะการทำงานของผู้สูงอายุ - ศึกษาความเป็นไปได้ที่จะเลื่อนอายุเริ่มต้นของผู้สูงอายุให้สูงขึ้น - ศึกษาผลกระทบต่อแรงงานและอัตราส่วนพึ่งพิงวัยชรา เมื่ออายุเริ่มต้นของผู้สูงอายุเปลี่ยนไป	- สัมมะโนประชากร พ.ศ.2523, 2553, 2543 - ข้อมูลจำนวนประชากรจนถึง พ.ศ. 2553 จากการฉายภาพประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2548 - 2568 มหาวิทยาลัยมหิดล ฉบับเดือนมีนาคม 2549	การทบทวนวรรณกรรม	- ประชากรไทยที่มีอายุ 60 - 64 ปียังมีความพร้อมที่จะทำงานอยู่หากไม่มีปัญหาทางสุขภาพ

ตารางที่ 2.1(ต่อ)

ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์ในการศึกษา	ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการศึกษา	ข้อค้นพบ
เขารัตน์ ปรปักษ์ขาม, จรรชา ภักธธราชชัย, 2549.	เพื่อนำเสนอปัญหาสุขภาพของ ประชากรสูงอายุไทยและใช้เป็น เป้าหมายสำหรับการกำหนด ยุทธศาสตร์ การติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงาน	ประชากรวัยแรงงาน (15 – 59 ปี) และ วัยสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) จำนวน 39,290 คน (ตัวอย่างวัย แรงงาน 19,918 คนและวัยสูงอายุ 19,372 คน)	สถิติเชิงพรรณนา	- โรคเรื้อรัง(ความดันโลหิตสูง, ไขมันในเลือดสูง, เบาหวาน) เพิ่มขึ้นตามอายุ เพศหญิงมีแนวโน้มเป็นมากกว่าชาย ควบคุมได้ยากเมื่ออายุ 80 ปีขึ้นไป - ความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันมีภาวะพึ่งพาเพิ่มขึ้นตามอายุ (ต่ำสุด ในช่วงอายุ 60-69 ปี และสูงสุดในช่วง 80 ปีขึ้นไป) และหญิงสูงกว่าชายทุกกลุ่ม
อุทัยทิพย์ รักจรรยาบรรณ, 2549.	- เพื่อศึกษาลักษณะของการได้รับ การเกื้อหนุนจากครอบครัวของ ผู้สูงอายุ -เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับการได้รับการเกื้อหนุนของ ผู้สูงอายุจากครอบครัว	การสำรวจประชากรสูงอายุใน ประเทศไทย พ.ศ. 2545 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ)	- การวิเคราะห์การ ถดถอยพหุคูณโลจิสติก (Logistic Regression)	ผู้สูงอายุที่โสด หย่า หม้าย หรือไม่ได้อาศัยอยู่กับคู่สมรสมีโอกาสได้รับการ เกื้อหนุนจากครอบครัวน้อยกว่ากรณีอื่นๆ
ไชแสง รักวานิช, 2536.	ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วม แรงงาน กิจกรรมและการใช้เวลา ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพ ชีวิตของผู้สูงอายุ	ข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์ ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปซึ่ง อาศัยอยู่ในครัวเรือนในเขต กรุงเทพมหานคร โดยการสุ่ม ตัวอย่างจำนวน 492 คน	- การวิเคราะห์การ ถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression) - การวิเคราะห์หลาย ตัวแปร (Multivariate Analysis)	- ภาระค่าใช้จ่ายเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อตัดสินใจทำงานหลังอายุ 60 ปี - สุขภาพและการใช้เวลาที่ไม่ได้ทำงานมีผลต่อการเข้าร่วมในกำลังแรงงาน
Eric French John Jones	เพื่อศึกษาผลกระทบของสวัสดิการ ภาครัฐที่มีต่ออุปทานแรงงานของ แรงงานในแต่ละช่วงวัย	จาก HRS และ OECD	- สถิติเชิงพรรณนา - การทบทวน วรรณกรรม	ปัจจัยด้านการเงินส่งผลกระทบต่อกลุ่มแรงงานสูงอายุมากกว่าแรงงานวัยที่ เด็กกว่า

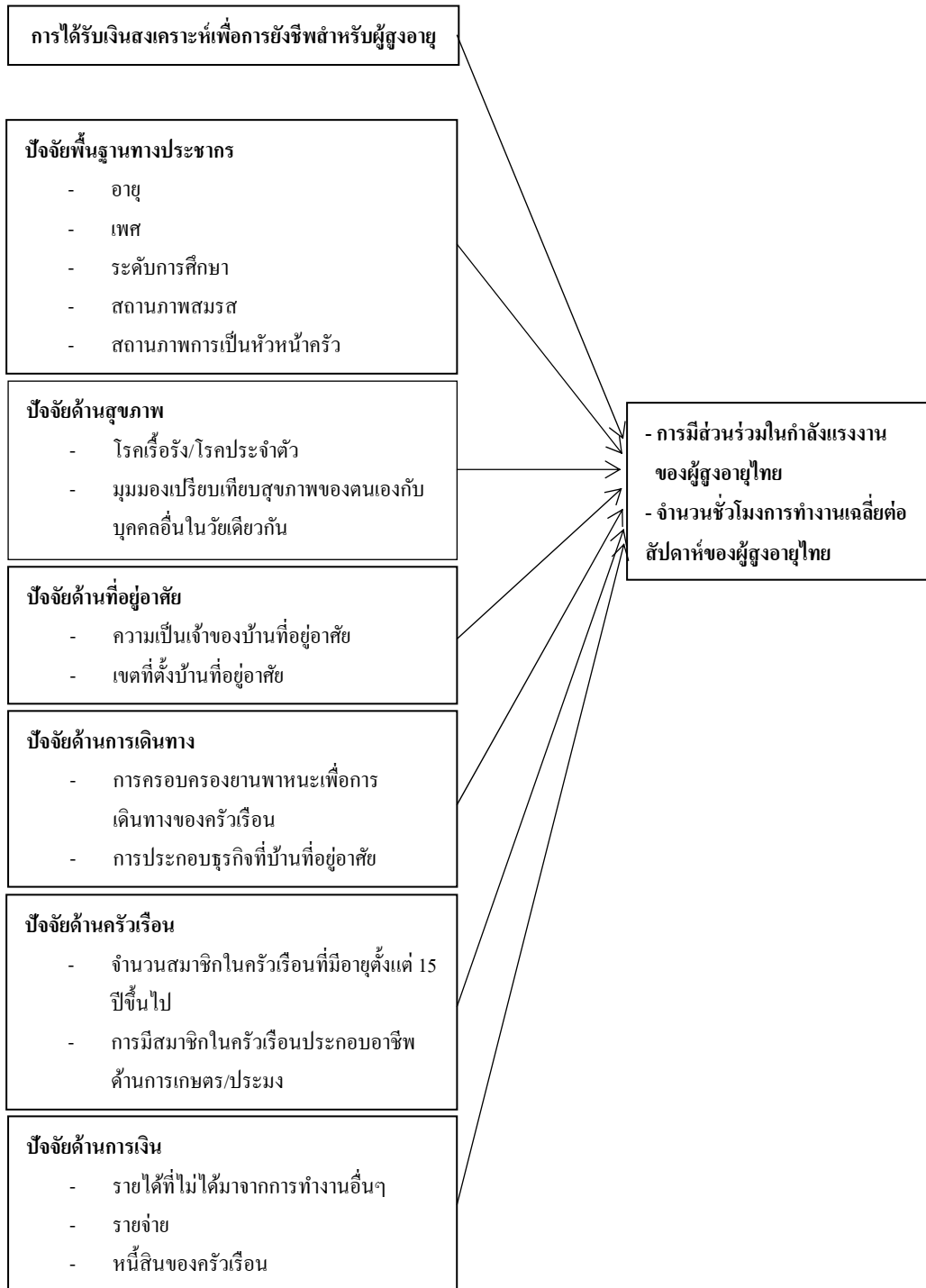
ตารางที่ 2.1(ต่อ)

ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์ในการศึกษา	ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการศึกษา	ข้อค้นพบ
พงษ์ศักดิ์ สกุลทักษิณ, วาทีณี บุญชะลิกษ์, 2550.	ศึกษาความแตกต่างระหว่าง คุณลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม คริวเรือน และภาวะสุขภาพกับรูปแบบการใช้ จ่ายเงินของผู้สูงอายุ	สัมภาษณ์ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป ในจังหวัดอ่างทองจำนวนทั้งสิ้น 438 คน เก็บข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2550	- การแจกแจงความถี่ (Frequency) - ค่าร้อยละ(Percentage) - ค่าเฉลี่ย (Mean) - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) - สถิติวิเคราะห์ค่า Chi-Square จากค่า ร้อยละ (Percentage) ในตารางไขว้ (Cross tabulation Table)	เมื่ออายุเพิ่มขึ้นความต้องการใช้จ่ายของผู้สูงอายุในด้านต่างๆจะลดลงยกเว้นด้าน ร่างกาย(สุขภาพ)จะเพิ่มขึ้น
John S. Hekman, 1980.	เพื่อศึกษาในประเด็นด้านที่อยู่อาศัย กับฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน และอิทธิพลต่ออุปทานแรงงาน เปรียบเทียบระหว่างสองแนวคิด	ทบทวนวรรณกรรมจากการศึกษาของ Williams Weaton และ Richard Muth	การทบทวนวรรณกรรม	- ครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ(Lower Income Household) จะมีส่วนร่วมในกำลัง แรงงานมากกว่า - ผู้ที่อยู่อาศัยใกล้ใจกลางเมืองมากกว่าจะเป็นผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีกว่าผู้ที่ อยู่นอกเมือง
Jacob Mincer, 1960.	เพื่อศึกษาถึงระดับรายได้ของ ครัวเรือน และการนำรายได้นั้นๆไป ใช้	Survey of Consumer Expenditures 1950	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Correlation Analysis	- การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือนมีความสัมพันธ์ กับสถานะการทำงาน(employment) ของหัวหน้าครัวเรือน -การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของภรรยาจะมีความสัมพันธ์กับรายได้ประจำ ของสามีในทิศทางตรงกันข้าม

ตารางที่ 2.1(ต่อ)

ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์ในการศึกษา	ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการศึกษา	ข้อค้นพบ
Brenda Gannon, Jennifer Roberts, 2011.	เพื่อศึกษาผลกระทบจากสุขภาพที่มีต่อการทำงานเต็มเวลา(Full-time)และการทำงานไม่เต็มเวลา(Part-time)ของผู้สูงอายุ	LII Survey จาก ค.ศ.1995 ถึง 2001 British Household Panel Survey (BHPS) ค.ศ.1991 ถึง 2004 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 50 ถึง 65 ปี จำนวน 16,697 คน	แบบจำลองโลจิสติกพหุ กลุ่ม (Multinomial Logit Model)	ปัญหาสุขภาพมีส่วนทำให้ผู้สูงอายุเปลี่ยนสถานภาพการทำงานจากการทำงานเต็มเวลาเป็นการทำงานไม่เต็มเวลาหรือลดจำนวนชั่วโมงการทำงานลง แต่สำหรับผู้ทำงานไม่เต็มเวลาอยู่แล้วจะไม่มีผลกระทบใดๆ
Ramesh Adhikari, Kusol Soonthornhadha, Fariha Haseen, 2011.	เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุไทย และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุไทย	ข้อมูลจากการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2550 กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 30,427 คน	การวิเคราะห์สองตัวแปร (Bivariate analysis)	หากเป็นหนี้หรือมีหนี้สินไม่ว่าจะเป็นส่วนตัวหรือส่วนของตัวเองร่วมกับผู้อื่นจะมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานมากกว่า
Robert L. Clark, Richard Anker, 1993	เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของประชากรที่มีอายุ 55 ปีหรือมากกว่าในแต่ละประเทศทั่วโลก ทั้งประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา	ข้อมูลปฐมนุมี 151 ประเทศทั่วโลก รวบรวมโดยองค์การแรงงานระหว่างประเทศ	วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS Regression)	- ในประเทศกำลังพัฒนาประชากรอายุ 55 ปีหรือมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่าประเทศพัฒนาแล้ว - นโยบายด้านความมั่นคงในชีวิตหลังเกษียณในหลายๆประเทศมีส่วนทำให้การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุลดลง
Laura Romeu Gordo, 2011	ศึกษาผลกระทบจากปัญหาสุขภาพที่มีต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุ	HRS	การวิเคราะห์หลายตัวแปร (Multivariate Analysis)	ปัญหาสุขภาพมีส่วนทำให้แรงงานออกจากกำลังแรงงาน และทำให้ชั่วโมงการทำงานลดลง โดยแรงงานสูงอายุได้รับผลกระทบมากกว่าแรงงานวัยเด็กกว่า
LIXIN CAI, CHANGXIN CONG, 2009	เพื่อศึกษาผลกระทบจากสุขภาพโดยรวมและการเป็นโรคเรื้อรังที่มีต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุในออสเตรเลีย	Household, Income and Labour Dynamics in Australia (HILDA)	การวิเคราะห์หลายตัวแปร (Multivariate Analysis)	สุขภาพโดยรวมและการเป็นโรคเรื้อรังของผู้สูงอายุส่งผลกระทบทำให้การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุลดลง

2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุและปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของประชากรไทยที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปในปี 2555 โดยในส่วนของระเบียบวิธีการวิจัยนี้ประกอบไปด้วย วิธีการศึกษา ขอบเขตการวิจัยและแหล่งที่มาของข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา และตัวแปรและการวัด มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 วิธีการศึกษา

ในการศึกษานี้แบ่งแนวทางการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

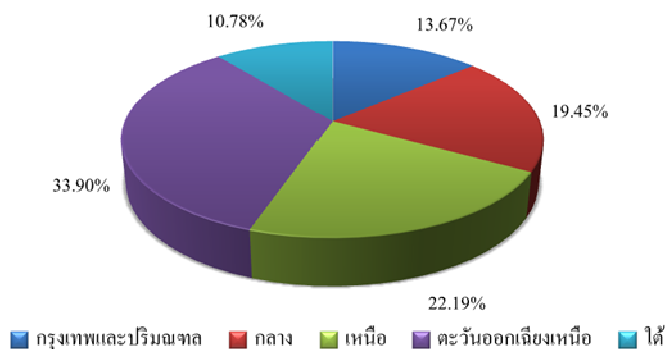
3.1.1 การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น บทความ รายงาน หนังสือ วิทยานิพนธ์ และเอกสารทางวิชาการต่างๆ เพื่อเป็นองค์ความรู้และให้ทราบถึงแนวคิดในด้านอุปทานแรงงาน สังคมสูงอายุ และรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงาน เพื่อนำมาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้

3.1.2 การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยใช้ข้อมูลการสำรวจเพื่อติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (โดยใช้ตัวอย่างซ้ำ) ที่เก็บรวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2550 และปี 2555 เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อยู่ในและนอกกำลังแรงงานด้วยวิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา และเพื่อศึกษาผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุที่มีต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุด้วยวิธีการทางเศรษฐมิติ

3.2 ขอบเขตการศึกษาและแหล่งที่มาของข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเป็นประชากรไทยที่มีอายุระหว่าง 60 – 99 ปีในปี 2555 จำนวน 2,699 คน จากทั่วทั้งประเทศ และสามารถจำแนกสถานภาพการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานได้ในสองลักษณะ คือ ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน (มีงานทำ, วางงานไม่ได้กำลังหางานทำแต่ก็ยังไม่เกษียณ, กำลังหางาน, รอฤดูกาล) และผู้ที่ยอยู่นอกกำลังแรงงาน (เกษียณ, ชราภาพ, ผู้ที่ไม่สามารถทำงานได้แม้มีงานให้ทำ เช่น มีภาระต้องเลี้ยงดูบุตรหลาน ต้องทำงานบ้าน เป็นต้น) และต้องไม่เป็นผู้ที่ไม่เข้าข่ายที่จะไม่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ เช่น เคยรับราชการ เป็นต้น ใช้ข้อมูลจากการสำรวจเพื่อติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (โดยใช้ตัวอย่างซ้ำ) เก็บรวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2555 และเนื่องจากต้องการศึกษาการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานภายหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการให้เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุครั้งสำคัญในปี 2553 จึงมีการใช้ข้อมูลจากการสำรวจเพื่อติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (โดยใช้ตัวอย่างซ้ำ) เก็บรวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2550 ในบางตัวแปรเพื่อศึกษาการคงอยู่ในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในช่วงก่อนและหลังเปลี่ยนแปลงนโยบาย (รายละเอียดอยู่ในส่วนของตัวแปรและการวัด)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ใช้ในการศึกษานั้นมีถิ่นที่อยู่อาศัยในปี 2555 จำแนกตามภาค (กรมการปกครอง) อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุดที่ร้อยละ 33.90 ภาคเหนือร้อยละ 22.19 ภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพและปริมณฑล) ร้อยละ 19.45 กรุงเทพและปริมณฑลร้อยละ 13.67 และภาคใต้ร้อยละ 10.78 ตามลำดับ

ภาพที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจำแนกตามภูมิภาคที่อยู่อาศัย ปี 2555

จากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุทั้งหมดในปี 2555 อยู่ในกำลังแรงงานร้อยละ 44.06 เป็นผู้มีงานทำร้อยละ 41.24 กำลังรอฤดูกาลร้อยละ 2.26 และเป็นผู้ว่างงานร้อยละ 0.56 และมีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่นอกกำลังแรงงานร้อยละ 55.94 เป็นผู้ชราหรือเกษียณแล้วร้อยละ 44.94 เป็นผู้ป่วยหรือพิการร้อยละ 5.85 ต้องดูแลครอบครัวร้อยละ 4.33 และอื่นๆ อีกร้อยละ 0.82 ตามลำดับ

ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจำแนกตามการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน ปี 2555

การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
อยู่ในกำลังแรงงาน		
มีงานทำ	1,113	41.24
รอฤดูกาล	61	2.26
ว่างงานแต่ไม่ได้หางานทำ	15	0.56
อยู่นอกกำลังแรงงาน		
ชรา/เกษียณ	1,213	44.94
ป่วย/พิการ	158	5.85
ดูแลครอบครัว	117	4.33
อื่นๆ	22	0.82
รวม	2,699	100.00

3.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานี้จะแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.3.1 สถิติเชิงพรรณนา

วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานอย่างง่ายและแสดงผลในรูปแบบของตารางไขว้ (Cross-Tabulation) แบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนแรก ศึกษาการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเปรียบเทียบกันระหว่างก่อนและหลังมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (ปี 2553) โดยใช้ข้อมูลการสำรวจเพื่อติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (โดยใช้ตัวอย่างซ้ำ) เก็บรวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2550 และปี 2555

ส่วนที่สอง ศึกษาความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับ

ผู้สูงอายุและกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับเงินสงเคราะห์ในปี 2555 โดยใช้ข้อมูลการสำรวจเพื่อติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (โดยใช้ตัวอย่างซ้ำ) เก็บรวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2555 (ยกเว้นตัวแปรการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ใช้การคำนวณจากข้อมูลการสำรวจเพื่อติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (โดยใช้ตัวอย่างซ้ำ) เก็บรวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2550 และปี 2555 รายละเอียดอยู่ในส่วนของตัวแปรและการวัด)

ส่วนที่สาม ศึกษาความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยแวดล้อมที่ต่างกันได้แก่ ปัจจัยพื้นฐานทางประชากร ปัจจัยด้านสุขภาพ ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย ปัจจัยด้านการเดินทาง ปัจจัยด้านครัวเรือน และปัจจัยด้านการเงินในปี 2555 โดยใช้ข้อมูลการสำรวจเพื่อติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (โดยใช้ตัวอย่างซ้ำ) เก็บรวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2555 (ยกเว้นตัวแปรการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ใช้การคำนวณจากข้อมูลการสำรวจเพื่อติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (โดยใช้ตัวอย่างซ้ำ) เก็บรวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2550 และปี 2555 รายละเอียดอยู่ในส่วนของตัวแปรและการวัด)

3.3.2 วิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ

การศึกษาผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุที่มีต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุนั้นแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นสองส่วน

ส่วนแรกนั้นทำการศึกษาผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุและปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ที่มีต่อการตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ วิเคราะห์ด้วย Probit Regression หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น (Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ที่มีค่าสองค่าคือ ใช่ (1) และไม่ใช่ (0) การประมาณค่าพารามิเตอร์จะใช้วิธี Maximum-likelihood และการพิจารณานัยสำคัญของตัวแปรอิสระ และใช้ Marginal Effect ในการอธิบายผลของการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระโดยผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุนั้นอาจมีความแตกต่างกันไปตามช่วงอายุ ในการวิเคราะห์นั้นจึงได้วิเคราะห์ในภาพรวมทุกช่วงอายุ (กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 – 99 ปี) และแยกกลุ่มวิเคราะห์เป็นกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี (ผู้สูงอายุวัยต้น) และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 70 – 99 ปี (ผู้สูงอายุวัยกลาง และผู้สูงอายุวัยปลาย)

จากกรอบแนวคิดการวิจัยสามารถพัฒนามาเป็นตัวแบบในการศึกษาได้ ดังนี้

การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน = $f\{\text{การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ,}$
 ปัจจัยพื้นฐานทางประชากร, ปัจจัยด้านสุขภาพ,
 ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย, ปัจจัยด้านการเดินทาง,
 ปัจจัยด้านครัวเรือน, ปัจจัยด้านการเงิน}

ส่วนที่สองทำการศึกษาผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุและปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ที่มีต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ วิเคราะห์ด้วย Tobit Regression หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น (Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ที่เป็นตัวแปร Latent ซึ่งไม่สามารถมีค่าเป็นลบได้ (Non-Negative Dependent Variable) และการประมาณค่าพารามิเตอร์จะใช้วิธี OLS โดยผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุนั้นอาจมีความแตกต่างกันไปตามช่วงอายุในการวิเคราะห์นั้นจึงได้วิเคราะห์ในภาพรวมทุกช่วงอายุ (กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 – 99 ปี) และแยกกลุ่มวิเคราะห์เป็นกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี (ผู้สูงอายุวัยต้น) และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 70 – 99 ปี (ผู้สูงอายุวัยกลาง และผู้สูงอายุวัยปลาย)

จากกรอบแนวคิดการวิจัยสามารถพัฒนามาเป็นตัวแบบในการศึกษาได้ ดังนี้

จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ = $f\{\text{การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ,}$
 ปัจจัยพื้นฐานทางประชากร, ปัจจัยด้านสุขภาพ,
 ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย, ปัจจัยด้านการเดินทาง,
 ปัจจัยด้านครัวเรือน, ปัจจัยด้านการเงิน}

3.4 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลตัวแปรที่ใช้ในประมาณการทางเศรษฐมิติเพื่อศึกษาผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้สูงอายุต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุนั้น ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลการสำรวจเพื่อติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (โดยใช้ตัวอย่างซ้ำ) เก็บรวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2555 โดยมีเพียงตัวแปรการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ผู้วิจัยได้รวบรวมจากข้อมูลการสำรวจเพื่อติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (โดยใช้ตัวอย่างซ้ำ) เก็บรวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2550 และปี 2555 โดยหากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่ในกำลังแรงงานทั้งในปี 2550 และปี 2555 หรือกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่นอกกำลังแรงงานในปี 2550 แต่ปี 2555 กลับเข้าสู่กำลังแรงงาน กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1 แต่ถ้ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่นอกกำลังแรงงานทั้งในปี 2550 และปี 2555 หรือกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่ในกำลังแรงงานในปี 2550 แต่ปี 2555 ออกไปนอกกำลังแรงงาน กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0 โดยตัวแปรการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานนี้เป็นตัวแปรหุ่น เพื่อใช้ศึกษาการคงอยู่ในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุภายหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุในปี 2553 โดยรายละเอียดตัวแปรต่างๆ มีดังนี้

ตารางที่ 3.2 สรุปตัวแปรที่ใช้และการวัด

ตัวแปร	รายละเอียดและการวัด
ตัวแปรตาม	
- การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (LFP)	1 = หากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่ในกำลังแรงงานทั้งในปี 2550 และปี 2555 หรือกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่นอกกำลังแรงงานในปี 2550 แต่ปี 2555 อยู่ในกำลังแรงงาน 0 = อื่นๆ เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : ไม่ได้อยู่ในกำลังแรงงาน)
- จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ (HOUR)	มีค่าระหว่าง 0 ถึง 98 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เป็นตัวแปรต่อเนื่อง
ตัวแปรอิสระ	
- การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (ELDERLY_P2)	1 = ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ 0 = อื่นๆ เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : ไม่ได้ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ)
ตัวแปรปัจจัยพื้นฐานทางประชากร	
- อายุ (AGE)	มีค่าระหว่าง 60 ถึง 99 ปี เป็นตัวแปรต่อเนื่อง
- อายุกำลังสอง (AGE2)	อายุของกลุ่มตัวอย่างยกกำลังสอง
- เพศชาย (GENDER_1)	1 = เพศชาย 0 = อื่นๆ เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : เพศหญิง)
- การศึกษาระดับประถม (EDU_2)	1 = สำเร็จการศึกษาระดับประถม 0 = อื่นๆ
-	เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : การศึกษาระดับต่ำกว่าประถม)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ตัวแปร	รายละเอียดและการวัด
ตัวแปรปัจจัยพื้นฐานทางประชากร (ต่อ)	
- การศึกษาระดับสูงกว่าประถม (EDU_3)	1 = สำเร็จการศึกษาระดับสูงกว่าประถม 0 = อื่นๆ เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : การศึกษาระดับต่ำกว่าประถม)
- สถานภาพสมรส (MARITAL)	1 = สมรส 0 = อื่นๆ เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : โสด/หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่)
- สถานภาพการเป็นหัวหน้าครัวเรือน (HEAD)	1 = เป็นหัวหน้าครัวเรือน 0 = อื่นๆ เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือน)
ตัวแปรปัจจัยด้านสุขภาพ	
- การเป็นโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัว (CHRONIC)	1 = เป็นโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัว 0 = อื่นๆ เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : ไม่เป็นโรคเรื้อรังหรือไม่มีโรคประจำตัว)
- มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (E1_1)	1 = มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน 0 = อื่นๆ เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างจากผู้อื่นในวัยเดียวกัน)
- มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (E1_3)	1 = มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน 0 = อื่นๆ เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างจากผู้อื่นในวัยเดียวกัน)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ตัวแปร	รายละเอียดและการวัด
ตัวแปรปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย	
- การเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย (HOUSE_1)	1 = คริวเรือนของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย 0 = อื่นๆ เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : คริวเรือนของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุไม่ได้เป็นการเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย)
- อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล (AREA_1)	1 = บ้านที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่ในเขตเทศบาล 0 = อื่นๆ เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล)
ตัวแปรปัจจัยด้านการเดินทาง	
- คริวเรือนเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง (VEHICLE)	1 = คริวเรือนของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง 0 = อื่นๆ เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : คริวเรือนไม่ได้เป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง)
- การใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (HOMEOFF)	1 = คริวเรือนของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุมีการใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ 0 = อื่นๆ เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : ไม่ได้ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ)
ตัวแปรปัจจัยด้านครอบครัว	
- จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (MEM_15_1)	จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (ไม่นับรวมกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ) มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 11 คน เป็นตัวแปรต่อเนื่อง
- การมีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง (AGRI_MEM_1)	1 = มีสมาชิกในครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง 0 = อื่นๆ เป็นตัวแปรหุ่น (กลุ่มอ้างอิง : ไม่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ตัวแปร	รายละเอียดและการวัด
ตัวแปรปัจจัยด้านการเงิน	
- รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ เฉลี่ยต่อเดือน(L_NONWAGE_EX)	รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ นอกจากเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่เดือนละ 0 ถึง 200,000 บาท เป็นตัวแปรต่อเนื่อง
- รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน (L_EXP)	รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่เดือนละ 0 ถึง 120,000 บาท เป็นตัวแปรต่อเนื่อง
- หนี้สินรวมทั้งหมด (L_DEBT)	หนี้สินรวมทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ณ วันสัมภาษณ์เก็บข้อมูล (บาท) เป็นตัวแปรต่อเนื่อง

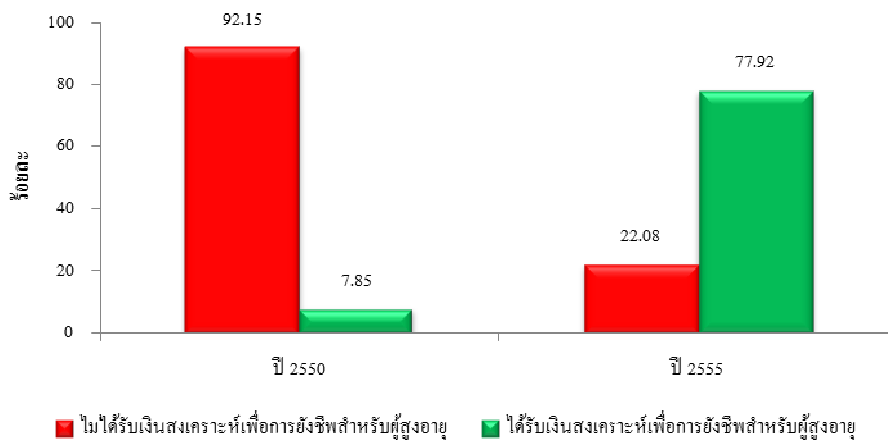
บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

4.1 สถิติพรรณนา

4.1.1 การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

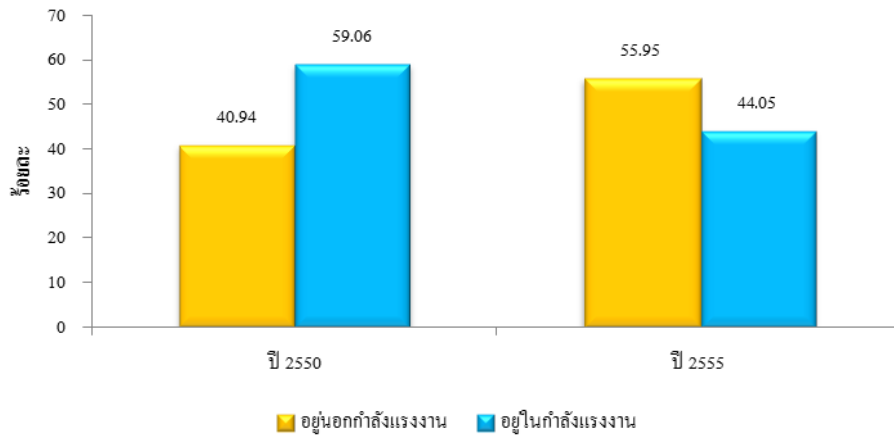
จากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจำนวน 2,699 คน ในปี 2550 มีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุร้อยละ 7.85 และมีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับเงินสงเคราะห์ร้อยละ 92.15 ต่อมาในปี 2555 มีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเพิ่มเป็นร้อยละ 77.92 และมีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับเงินสงเคราะห์ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 22.08

ภาพที่ 4.1 การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในปี 2550 และปี 2555

4.1.2 การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

ในปี 2550 จากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ 2,699 คน มีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่ในกำลังแรงงานร้อยละ 59.06 และมีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่ในกำลังแรงงานร้อยละ 40.94 ต่อมาในปี 2555 มีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่ในกำลังแรงงานลดลงเหลือร้อยละ 44.05 และมีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อยู่นอกกำลังแรงงานเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 55.95

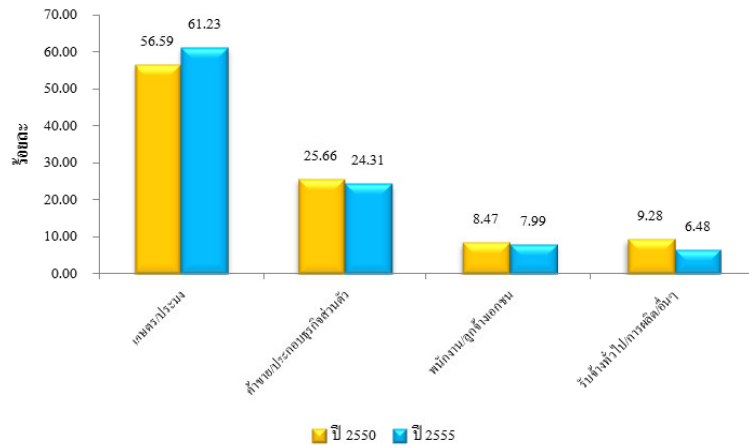

ภาพที่ 4.2 การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในปี 2550 และปี 2555

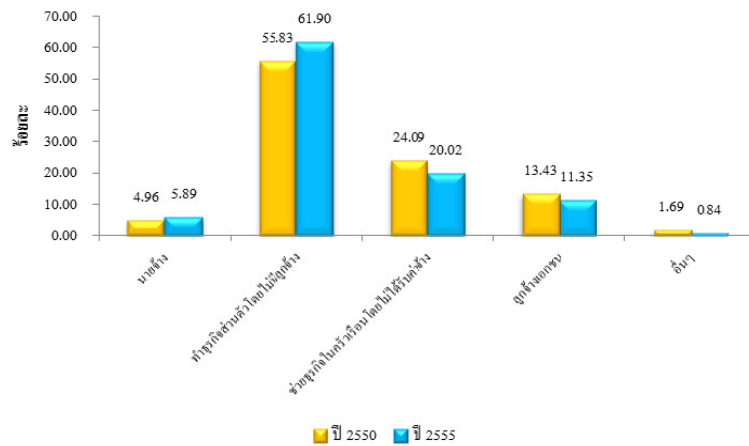
โดยกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อยู่ในกำลังแรงงานและมีงานทำในปี 2550 มีอาชีพเกี่ยวกับการเกษตร/ประมงร้อยละ 56.59 ค่าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 25.66 พนักงาน/ลูกจ้างเอกชนร้อยละ 8.47 และที่เหลือเป็นอาชีพรับจ้างทั่วไปหรือการผลิต (หัตถกรรมและอุตสาหกรรม) หรืออื่นๆ รวมร้อยละ 9.28 ส่วนมีสถานภาพการทำงาน (เฉพาะผู้ที่มีการทำงาน) เป็นนายจ้างร้อยละ 4.96 ทำธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้างร้อยละ 55.83 ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้างร้อยละ 24.09 เป็นลูกจ้างเอกชนร้อยละ 13.43 และอื่นๆ อีกร้อยละ 1.69 ได้รับค่าตอบแทนจากการทำงาน (เฉพาะผู้ที่มีการทำงาน) เป็นรายได้/กำไรจากการประกอบธุรกิจร้อยละ 74.03 ได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานโดยไม่มีเป็นตัวแทนร้อยละ 6.40 ได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานเป็นรายวัน 8.97 ได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานเป็นรายเดือนร้อยละ 4.20 และได้รับค่าตอบแทนในลักษณะอื่นๆ อีกร้อยละ 6.40

ส่วนในปี 2555 กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อยู่ในกำลังแรงงานและมีงานทำ มีอาชีพเกี่ยวกับการเกษตร/ประมงร้อยละ 61.23 ค่าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 24.31 พนักงาน/ลูกจ้างเอกชนร้อยละ 7.99 และที่เหลือเป็นอาชีพรับจ้างทั่วไปหรือการผลิต (หัตถกรรมและอุตสาหกรรม) หรืออื่นๆ รวมร้อยละ 6.48 มีสถานภาพการทำงาน (เฉพาะผู้ที่มีการทำงาน) เป็นนายจ้างร้อยละ 5.89

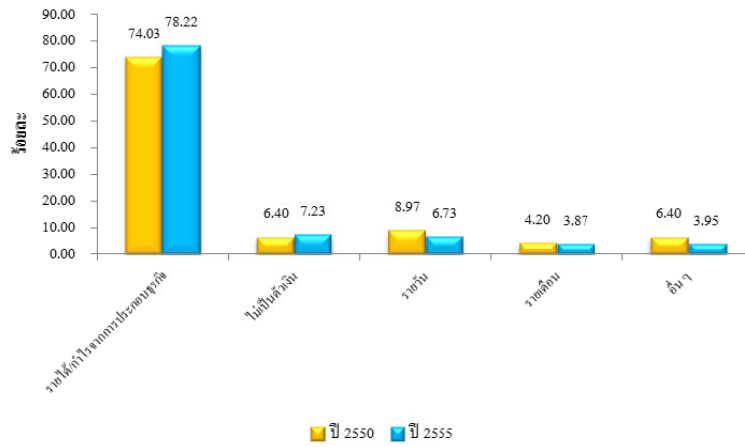
ทำธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้างร้อยละ 61.90 ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้างร้อยละ 20.02 เป็นลูกจ้างเอกชนร้อยละ 11.35 และอื่นๆ อีกร้อยละ 0.84 ได้รับค่าตอบแทนจากการทำงาน (เฉพาะผู้ที่มีการทำงาน) เป็นรายได้/กำไรจากการประกอบธุรกิจร้อยละ 78.22 ได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานโดยไม่มีเป็นตัวแทนร้อยละ 7.23 ได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานเป็นรายวัน 6.73 ได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานเป็นรายเดือนร้อยละ 3.87 และได้รับค่าตอบแทนในลักษณะอื่นๆ อีกร้อยละ 3.95

ภาพที่ 4.3 อาชีพของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีงานทำในปี 2550 และปี 2555

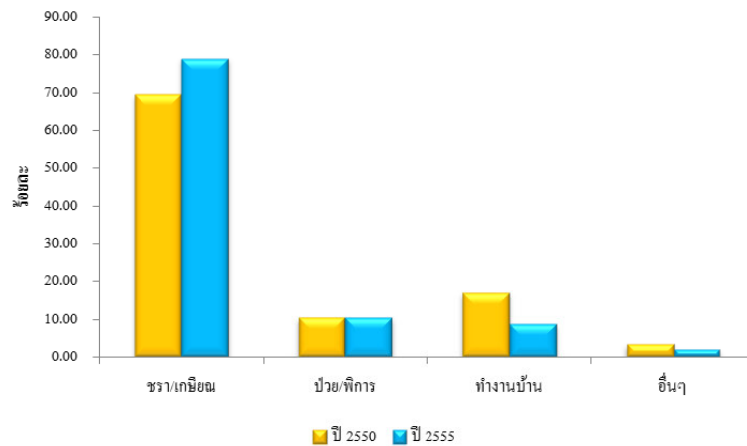

ภาพที่ 4.4 สถานภาพการทำงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในปี 2550 และปี 2555

ภาพที่ 4.5 การได้รับคำตอบแทนจากการทำงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในปี 2550 และปี 2555

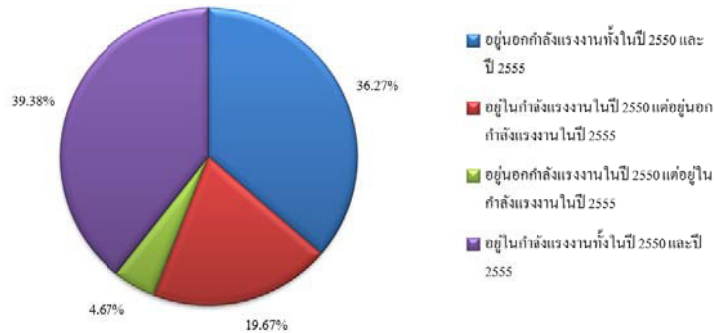
สำหรับสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่นอกกำลังแรงงานในปี 2550 ได้แก่ ชรา/เกษียณ ร้อยละ 69.41 ป่วย/พิการ ร้อยละ 10.32 ทำงานบ้าน ร้อยละ 17.01 และอื่นๆ ร้อยละ 3.26 ส่วนในปี 2555 สาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่นอกกำลังแรงงาน ได้แก่ ชรา/เกษียณ ร้อยละ 79.07 ป่วย/พิการ ร้อยละ 10.40 ทำงานบ้าน ร้อยละ 8.61 และอื่นๆ ร้อยละ 1.92

ภาพที่ 4.6 สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอยู่นอกกำลังแรงงานในปี 2550 และปี 2555

จากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ 2,699 คน มีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อยู่นอกกำลังแรงงานทั้งในปี 2550 และปี 2555 ร้อยละ 36.27 มีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งในปี 2550 และปี 2555 ร้อยละ 39.38 มีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อยู่ในกำลังแรงงานในปี 2550 แต่ออกจากกำลัง

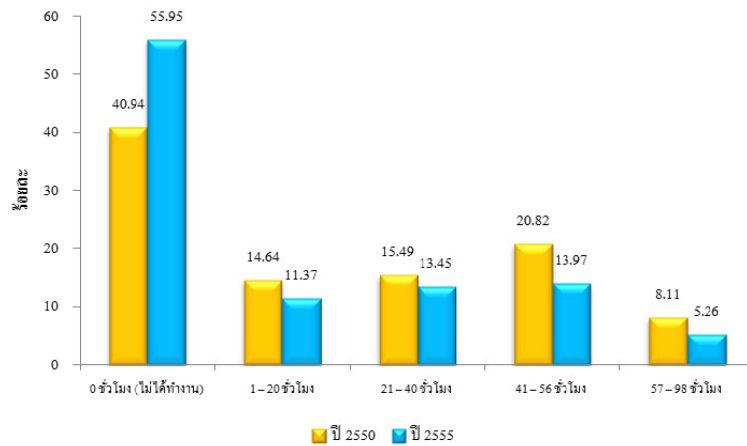
แรงงานในปี 2555 ร้อยละ 19.67 และมีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อยู่นอกกำลังแรงงานในปี 2550 แต่กลับเข้าสู่กำลังแรงงานในปี 2555 ร้อยละ 4.67

ภาพที่ 4.7 การเปลี่ยนแปลงของการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในปี 2555 เปรียบเทียบกับปี 2550

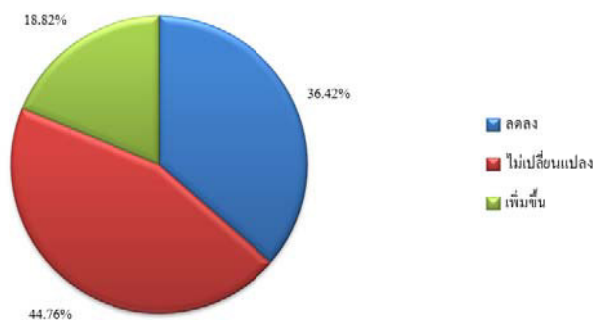
4.1.3 จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

จากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจำนวน 2,699 คน ในปี 2550 มีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ทำงานร้อยละ 40.94 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ที่อยู่ระหว่าง 1 - 20 ชั่วโมง ร้อยละ 14.64 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ที่อยู่ระหว่าง 21 - 40 ชั่วโมง ร้อยละ 15.49 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ที่อยู่ระหว่าง 41 - 56 ชั่วโมง ร้อยละ 20.82 และมีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ที่อยู่ระหว่าง 57 - 98 ชั่วโมง ร้อยละ 8.11 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ต่อคน (เฉพาะกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีงานทำในช่วง 12 เดือนก่อนวันเก็บข้อมูล) 36.64 ชั่วโมง ต่อมาในปี 2555 มีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ทำงานร้อยละ 55.95 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ที่อยู่ระหว่าง 1 - 20 ชั่วโมง ร้อยละ 11.37 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 21 - 40 ชั่วโมง ร้อยละ 13.45 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 41 - 56 ชั่วโมง ร้อยละ 13.97 และมีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 57 - 98 ชั่วโมง ร้อยละ 5.26 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ต่อคน (เฉพาะกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีงานทำในช่วง 12 เดือนก่อนวันเก็บข้อมูล) ลดลงเป็น 35.24 ชั่วโมง

ภาพที่ 4.8 จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในปี 2550 และปี 2555

จากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุทั้งหมด 2,699 คน มีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ในปี 2555 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2550 ลดลงร้อยละ 36.42 มีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ในปี 2555 ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปี 2550 ร้อยละ 44.76 และมีกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ในปี 2555 ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปี 2550 ร้อยละ 18.82

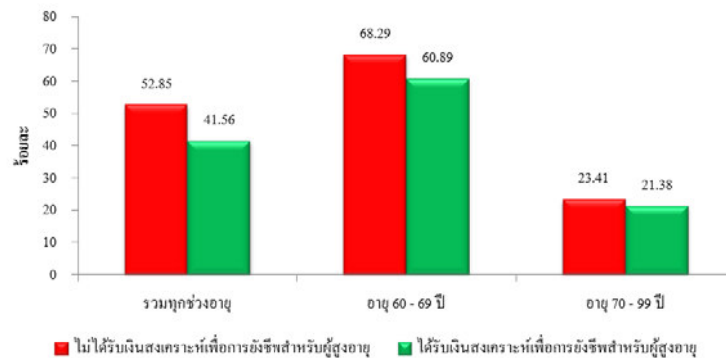

ภาพที่ 4.9 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในปี 2555 เปรียบเทียบกับปี 2550

4.1.4 การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

ในปี 2555 จากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุ หากเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุจะอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 47.15 และร้อยละ 52.85 ตามลำดับ หากเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุจะอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 58.44 และร้อยละ 41.56 ตามลำดับ

และเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ทั้งที่ไม่ได้รับและได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 31.71 กับร้อยละ 68.29 และร้อยละ 39.11 กับร้อยละ 60.89 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ทั้งที่ไม่ได้รับและได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุจะอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 76.59 กับร้อยละ 23.41 และร้อยละ 78.62 กับร้อยละ 21.38 ตามลำดับ

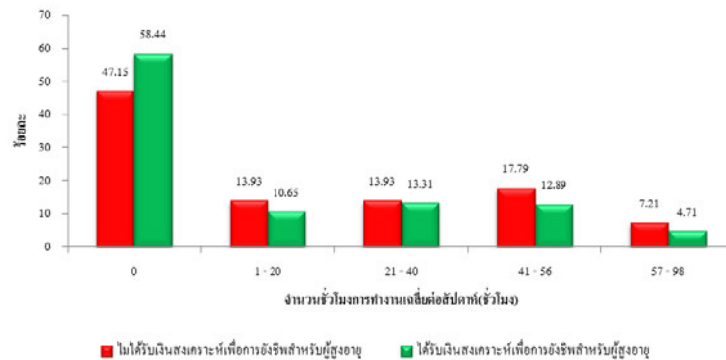

ภาพที่ 4.10 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อยู่ในกำลังแรงงานในปี 2555

4.1.5 การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุกับจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

ในปี 2555 จากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุ หากเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุจะมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ทำงานร้อยละ 47.15 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 1 - 20 ชั่วโมง ร้อยละ 13.93 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 21 - 40 ชั่วโมง ร้อยละ 13.93 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 41 - 56 ชั่วโมง ร้อยละ 17.79 และมีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่

ระหว่าง 57 - 98 ชั่วโมง ร้อยละ 7.21 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ต่อคน (เฉพาะกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีงานทำในช่วง 12 เดือนก่อนวันเก็บข้อมูล) 36.05 ชั่วโมง แต่ถ้าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุจะมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ทำงานร้อยละ 58.44 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 1 - 20 ชั่วโมง ร้อยละ 10.65 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 21 - 40 ชั่วโมง ร้อยละ 13.31 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 41 - 56 ชั่วโมง ร้อยละ 12.89 และมีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 57 - 98 ชั่วโมง ร้อยละ 4.71 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ต่อคน (เฉพาะกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีงานทำในช่วง 12 เดือนก่อนวันเก็บข้อมูล) 34.95 ชั่วโมง

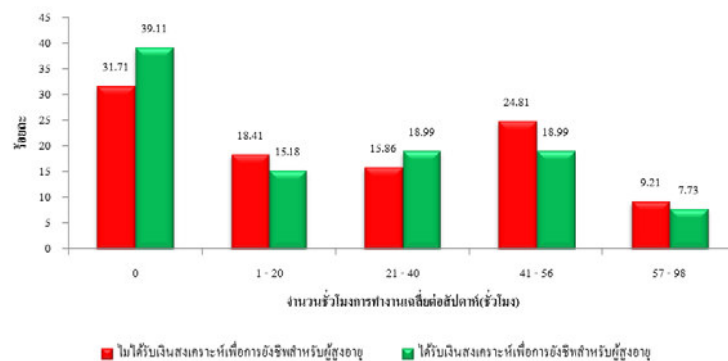

ภาพที่ 4.11 กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุจำแนกตามจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์และการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุในปี 2555

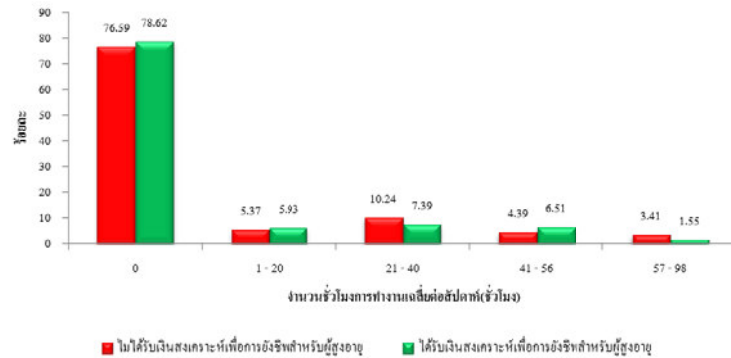
และเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มแรกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 - 69 ปี หากเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุจะมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ทำงานร้อยละ 31.71 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 1 - 20 ชั่วโมง ร้อยละ 18.41 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 21 - 40 ชั่วโมง ร้อยละ 15.86 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 41 - 56 ชั่วโมง ร้อยละ 24.81 และมีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 57 - 98 ชั่วโมง ร้อยละ 9.21 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ต่อคน (เฉพาะกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีงานทำในช่วง 12 เดือนก่อนวันเก็บข้อมูล) 36.28 ชั่วโมง แต่ถ้าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุจะมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ทำงานร้อยละ 39.11 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 1 - 20 ชั่วโมง ร้อยละ 15.18 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 21 - 40 ชั่วโมง ร้อยละ 18.99 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่

ระหว่าง 41 - 56 ชั่วโมง ร้อยละ 18.99 และมีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 57 - 98 ชั่วโมง ร้อยละ 7.73 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ต่อคน (เฉพาะกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุที่มีงานทำในช่วง 12 เดือนก่อนวันเก็บข้อมูล) 35.61 ชั่วโมง

ส่วนกลุ่มที่สองกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี หากเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุจะมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ทำงานร้อยละ 76.59 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 1 - 20 ชั่วโมง ร้อยละ 5.37 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 21 - 40 ชั่วโมง ร้อยละ 10.24 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 41 - 56 ชั่วโมง ร้อยละ 4.39 และมีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 57 - 98 ชั่วโมง ร้อยละ 3.41 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ต่อคน (เฉพาะกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีงานทำในช่วง 12 เดือนก่อนวันเก็บข้อมูล) 34.75 ชั่วโมง แต่ถ้าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุจะมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ทำงานร้อยละ 78.62 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 1 - 20 ชั่วโมง ร้อยละ 5.93 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 21 - 40 ชั่วโมง ร้อยละ 7.39 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 41 - 56 ชั่วโมง ร้อยละ 6.51 และมีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 57 - 98 ชั่วโมง ร้อยละ 1.55 มีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ต่อคน (เฉพาะกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีงานทำในช่วง 12 เดือนก่อนวันเก็บข้อมูล) 32.99 ชั่วโมง

ภาพที่ 4.12 กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี จำแนกตามจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์และการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุในปี 2555

ภาพที่ 4.13 กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี จำแนกตามจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์และการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุในปี 2555

4.1.6 ปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ กับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

ในปี 2555 ในส่วนของปัจจัยพื้นฐานทางประชากร กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุมีอายุเฉลี่ยของกลุ่มที่อยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มที่อยู่ในกำลังแรงงานที่ 72.82 ปี และ 66.04 ปี ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ที่อยู่นอกกำลังแรงงานมีอายุเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มที่อยู่ในกำลังแรงงานที่ 64.56 ปี และ 63.64 ปี ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ที่อยู่นอกกำลังแรงงานมีอายุเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มที่อยู่ในกำลังแรงงานที่ 77.48 ปี และ 74.27 ปี ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่เป็นเพศชายอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 41.38 กับร้อยละ 58.62 ตามลำดับ แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่เป็นเพศหญิงอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 66.45 กับร้อยละ 33.55 ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ทั้งที่เป็นเพศชายและเพศหญิงอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 22.43 กับร้อยละ 77.57 และร้อยละ 48.60 กับร้อยละ 51.40 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ทั้งที่เป็นเพศชายและเพศหญิงอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 66.26 กับร้อยละ 33.74 และร้อยละ 86.17 กับร้อยละ 13.83 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุทั้งที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีการศึกษาระดับสูงกว่าประถมศึกษาอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 64.16 กับร้อยละ 35.84 ร้อยละ 54.91 กับร้อยละ 45.09 และ

ร้อยละ 55.90 กับร้อยละ 44.10 ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ทั้งที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษา มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีการศึกษาระดับสูงกว่าประถมศึกษาอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 38.84 กับร้อยละ 61.16 ร้อยละ 36.07 กับร้อยละ 63.93 และร้อยละ 44.30 กับร้อยละ 55.70 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษาอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 83.54 และร้อยละ 16.46 ร้อยละ 77.51 กับร้อยละ 22.19 และร้อยละ 77.50 กับร้อยละ 22.50 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่มีสถานภาพสมรส (มีคู่สมรสอยู่ด้วยกัน) อยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 45.24 กับร้อยละ 54.76 ตามลำดับ แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่มีสถานภาพโสด/หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ (ไม่มีคู่สมรสอาศัยอยู่ด้วยกัน) อยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 73.01 กับร้อยละ 26.99 ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ทั้งที่มีสถานภาพสมรส (มีคู่สมรสอาศัยอยู่ด้วยกัน) และที่มีสถานภาพโสด/หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ (ไม่มีคู่สมรสอาศัยอยู่ด้วยกัน) อยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 33.15 กับร้อยละ 66.85 และร้อยละ 48.20 กับร้อยละ 51.80 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ทั้งที่มีสถานภาพสมรส (มีคู่สมรสอาศัยอยู่ด้วยกัน) และที่มีสถานภาพโสด/หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ (ไม่มีคู่สมรสอาศัยอยู่ด้วยกัน) อยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 67.64 กับร้อยละ 32.36 และร้อยละ 87.75 กับร้อยละ 12.25 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุทั้งที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนและที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือนอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 53.10 กับร้อยละ 46.90 และร้อยละ 61.01 กับร้อยละ 38.99 ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ทั้งที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนและที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือนอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 31.90 กับร้อยละ 68.10 และร้อยละ 45.09 กับร้อยละ 54.91 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ทั้งที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนและที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือนอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 75.33 กับร้อยละ 24.67 และร้อยละ 84.65 กับร้อยละ 15.35

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยทางประชากรกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555

ปัจจัยพื้นฐานทางประชากร	การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ					
	กลุ่มตัวอย่างผู้สูงรวม		กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 - 69 ปี		กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 70 - 99 ปี	
	ทุกช่วงอายุ		ทุกช่วงอายุ		ทุกช่วงอายุ	
	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน
อายุเฉลี่ย(ปี)	72.82	66.04	64.56	63.64	77.48	74.27
เพศ(ร้อยละ)						
- ชาย	41.38	58.62	22.43	77.57	66.26	33.74
- หญิง	66.45	33.55	48.60	51.40	86.17	13.83
ระดับการศึกษา(ร้อยละ)						
- ต่ำกว่าประถมศึกษา	64.16	35.84	38.84	61.16	83.54	16.46
- ประถมศึกษา	54.91	45.09	36.07	63.93	77.51	22.49
- สูงกว่าประถมศึกษา	55.90	44.10	44.30	55.70	77.50	22.50
สถานภาพสมรส(ร้อยละ)						
- สมรส	45.24	54.76	33.15	66.85	67.64	32.36
- โสด / หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่	73.01	26.99	48.20	51.80	87.75	12.25
สถานภาพการเป็นหัวหน้าครัวเรือน(ร้อยละ)						
- เป็นหัวหน้าครัวเรือน	53.10	46.90	31.90	68.10	75.33	24.67
- ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือน	61.01	38.99	45.09	54.91	84.65	15.35

ในส่วนของปัจจัยด้านสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่เป็นโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 62.67 กับร้อยละ 37.33 ตามลำดับ แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่ไม่ได้เป็นโรคเรื้อรังหรือไม่มีโรคประจำตัวอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 48.02 กับร้อยละ 51.98 ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ทั้งที่เป็นโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวและที่ไม่ได้เป็นโรคเรื้อรังหรือไม่มีโรคประจำตัวอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 43.62 กับร้อยละ 56.38 และร้อยละ 30.98 กับร้อยละ 69.02 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ทั้งที่เป็นโรคเรื้อรัง

หรือมีโรคประจำตัวและที่ไม่ได้เป็นโรคเรื้อรังหรือไม่มีโรคประจำตัวอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่า อยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 80.86 กับร้อยละ 19.14 และร้อยละ 74.33 กับร้อยละ 25.67 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงวัยทั้งที่มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างจากผู้อื่นในวัยเดียวกัน และมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 66.29 กับร้อยละ 33.71 ร้อยละ 52.03 กับร้อยละ 47.97 และร้อยละ 55.56 กับร้อยละ 44.44 ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ที่มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันอยู่ในกำลังแรงงานเท่ากับอยู่นอกกำลังแรงงานที่ร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มที่มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างจากผู้อื่นในวัยเดียวกันและกลุ่มที่มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 36.58 กับร้อยละ 63.42 และร้อยละ 33.12 กับร้อยละ 66.88 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ที่มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างจากผู้อื่นในวัยเดียวกัน และมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 82.22 กับร้อยละ 17.78 ร้อยละ 74.48 กับร้อยละ 25.52 และร้อยละ 79.58 กับร้อยละ 20.42 ตามลำดับ

ในส่วนของปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงวัยทั้งที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยและครัวเรือนไม่ได้เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 55.26 กับร้อยละ 44.74 และร้อยละ 66.27 กับร้อยละ 33.73 ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 35.92 กับร้อยละ 64.08 ตามลำดับ แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ที่ครัวเรือนไม่ได้เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 54.08 กับร้อยละ 45.92 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ทั้งที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยและครัวเรือนไม่ได้เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 77.99 กับร้อยละ 22.01 และร้อยละ 83.10 กับร้อยละ 16.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 ปัจจัยด้านสุขภาพกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555

ปัจจัยด้านสุขภาพ	การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ					
	กลุ่มตัวอย่างผู้สูงรวมทุกช่วงอายุ		กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 - 69 ปี		กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 70 - 99 ปี	
	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน
การเป็นโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัว(ร้อยละ)						
- เป็นโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัว	62.67	37.33	43.62	56.38	80.86	19.14
- ไม่ได้เป็นโรคเรื้อรังหรือไม่มีโรคประจำตัว	48.02	51.98	30.98	69.02	74.33	25.67
มุมมองเปรียบเทียบสุขภาพของตนเองกับผู้อื่นในวัยเดียวกัน(ร้อยละ)						
- มีมุมมองว่าสุขภาพของตัวเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน	66.29	33.71	50.00	50.00	82.22	17.78
- มีมุมมองว่าสุขภาพของตัวเองไม่แตกต่างจากผู้อื่นในวัยเดียวกัน	52.03	47.97	36.58	63.42	74.48	25.52
- มีมุมมองว่าสุขภาพของตัวเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน	55.56	44.44	33.12	66.88	79.58	20.42

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุทั้งที่อาศัยอยู่ในและนอกเขตเทศบาลอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 61.16 กับร้อยละ 38.84 และร้อยละ 52.35 กับร้อยละ 47.65 ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ทั้งที่อาศัยอยู่ในและนอกเขตเทศบาลอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 42.88 กับร้อยละ 57.12 และร้อยละ 33.33 กับร้อยละ 66.67 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ทั้งที่อาศัยอยู่ในและนอกเขตเทศบาลอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 81.70 กับร้อยละ 18.30 และร้อยละ 75.80 กับร้อยละ 24.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555

ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย	การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ					
	กลุ่มตัวอย่างผู้สูงรวม		กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 - 69 ปี		กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 70 - 99 ปี	
	ทุกช่วงอายุ					
	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน
การครอบครองบ้านที่อยู่อาศัยของครัวเรือน (ร้อยละ)						
- เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย	55.26	44.74	35.92	64.08	77.99	22.01
- ไม่ได้เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย	66.27	33.73	54.08	45.92	83.10	16.90
เขตที่อยู่อาศัย(ร้อยละ)						
- อยู่ในเขตเทศบาล	61.16	38.84	42.88	57.12	81.70	18.30
- อยู่นอกเขตเทศบาล	52.35	47.65	33.33	66.67	75.80	24.20

ในส่วนของปัจจัยด้านการเดินทาง กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุทั้งที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของและไม่ได้เป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทางอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 54.18 กับร้อยละ 45.82 และร้อยละ 62.18 กับร้อยละ 37.82 ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 – 69 ปี ทั้งที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของและไม่ได้เป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทางอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 36.57 กับร้อยละ 63.43 และร้อยละ 39.84 กับร้อยละ 60.16 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ทั้งที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของและไม่ได้เป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทางอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 78.20 กับร้อยละ 21.80 และร้อยละ 78.49 กับร้อยละ 21.51 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่มีการใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 33.42 กับร้อยละ 66.58 ตามลำดับ แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่ไม่ได้มีการใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 59.74 กับร้อยละ 40.26 ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ทั้งที่มีการใช้และไม่ได้ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 20.09 กับร้อยละ 79.91 และร้อยละ 40.37 กับร้อยละ 59.63 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ

ระหว่าง 70 – 99 ปี ทั้งที่มีการใช้และไม่ได้ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 53.55 กับร้อยละ 46.45 และร้อยละ 81.84 กับร้อยละ 18.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ปัจจัยด้านการเดินทางกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555

ปัจจัยด้านการเดินทาง	การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ					
	กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุ		กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 - 69 ปี		กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 70 - 99 ปี	
	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน
การครอบครองยานพาหนะเพื่อการเดินทางของครัวเรือน(ร้อยละ)						
- ครัวเรือนเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง	54.18	45.82	36.57	63.43	78.20	21.80
- ครัวเรือนไม่ได้เป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง	62.18	37.82	39.84	60.16	78.49	21.51
การประกอบธุรกิจที่บ้านที่อยู่อาศัย(ร้อยละ)						
- ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ	33.42	66.58	20.09	79.91	53.55	46.45
- ไม่ได้ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ	59.74	40.26	40.37	59.63	81.84	18.16

ในส่วนของปัจจัยด้านสมาชิกในครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่ไม่มีสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปี หรือมากกว่า มีสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปี หรือมากกว่าอยู่ในครัวเรือน 2 คน 3 คน 4 คน และ 5 คนหรือมากกว่าอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 62.71 กับร้อยละ 37.29 ร้อยละ 53.72 กับร้อยละ 46.28 ร้อยละ 59.23 กับร้อยละ 40.77 ร้อยละ 59.82 กับร้อยละ 40.18 และร้อยละ 67.37 กับร้อยละ 32.63 ตามลำดับ แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่าอยู่ในครัวเรือน 1 คน อยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 49.31 กับร้อยละ 50.69 ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ทั้งที่ไม่มีสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปี หรือมากกว่า มีสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปี หรือมากกว่า 1 คน 2 คน 3 คน 4 คน และ 5 คนหรือมากกว่า อยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 39.62 กับร้อยละ 60.38 ร้อยละ 31.04 กับ

ร้อยละ 68.96 ร้อยละ 37.82 กับร้อยละ 62.18 ร้อยละ 42.09 กับร้อยละ 57.91 ร้อยละ 37.50 กับร้อยละ 62.50 และร้อยละ 46.07 กับร้อยละ 53.93 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ทั้งที่ไม่มีสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปี หรือมากกว่า มีสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปี หรือมากกว่า 1 คน 2 คน 3 คน 4 คน และ 5 คนหรือมากกว่า อยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 81.54 กับร้อยละ 18.46 ร้อยละ 73.39 กับร้อยละ 26.61 ร้อยละ 73.36 กับร้อยละ 26.61 ร้อยละ 81.40 กับร้อยละ 18.60 ร้อยละ 85.99 กับร้อยละ 14.01 และร้อยละ 86.14 กับร้อยละ 13.86 โดยค่าเฉลี่ยของจำนวนสมาชิกในครัวเรือนคนอื่นๆ ที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่า ทั้งของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 70 – 99 ปี ค่าเฉลี่ยของที่อยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าที่อยู่ในกำลังแรงงานที่ 3.32 คน กับ 3.10 คน 3.35 คน กับ 3.12 คน และ 3.30 คน กับ 3.00 คน ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงอยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 37.87 กับร้อยละ 62.13 ตามลำดับ แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่ไม่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 73.66 กับร้อยละ 26.34 ตามลำดับเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ที่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 21.04 กับร้อยละ 78.96 แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ที่ไม่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 56.93 กับร้อยละ 43.07 กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ทั้งที่มีและไม่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 63.64 กับร้อยละ 36.36 และร้อยละ 89.24 กับร้อยละ 10.76 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ปัจจัยด้านสมาชิกในครัวเรือนกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555

ปัจจัยด้านสมาชิกในครัวเรือน	การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ					
	กลุ่มตัวอย่างผู้สูงรวมทุกช่วงอายุ		กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 - 69 ปี		กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 70 - 99 ปี	
	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนคนอื่นๆ ที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่า(ร้อยละ)						
- ไม่มีสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่า	62.71	37.29	39.62	60.38	81.54	18.46
- 1 คน	49.31	50.69	31.04	68.96	73.39	26.61
- 2 คน	53.72	46.28	37.82	62.18	73.36	26.64
- 3 คน	59.23	40.77	42.09	57.91	81.40	18.60
- 4 คน	59.82	40.18	37.50	62.50	85.99	14.01
- 5 คนหรือมากกว่า	67.37	32.63	46.07	53.93	86.14	13.86
ค่าเฉลี่ยจำนวนสมาชิกในแต่ละครัวเรือน(คน)	3.32	3.10	3.35	3.12	3.30	3.00
การประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงของสมาชิกในครัวเรือน(ร้อยละ)						
- มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง	37.87	62.13	21.04	78.96	63.64	36.36
- ไม่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง	73.66	26.34	56.93	43.07	89.24	10.76

ในส่วนของปัจจัยด้านการเงิน กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่ไม่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ ที่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ อยู่ระหว่างเดือนละ 501 – 1,000 บาท และที่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ มากกว่าเดือนละ 1,000 บาท อยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 53.40 กับ ร้อยละ 46.60 ร้อยละ 57.51 กับร้อยละ 42.49 และร้อยละ 63.13 กับร้อยละ 36.87 ตามลำดับ แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอยู่ระหว่างเดือนละ 1 – 500 บาท อยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 46.15 กับร้อยละ 53.85 ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ทั้งที่ไม่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ ที่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ เดือนละ 1 – 500 บาท ที่มีรายได้ที่ไม่ได้

ได้มาจากการทำงานอื่นๆ เดือนละ 501 – 1,000 บาท และที่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานมากกว่าเดือนละ 1,000 บาท อยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 35.19 กับร้อยละ 64.81 ร้อยละ 24.17 กับร้อยละ 75.83 ร้อยละ 31.48 กับร้อยละ 68.52 และร้อยละ 46.34 กับร้อยละ 53.66 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ทั้งที่ไม่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ ที่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ เดือนละ 1 – 500 บาท ที่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ เดือนละ 501 – 1,000 บาท และที่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานมากกว่าเดือนละ 1,000 บาท อยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 78.50 กับร้อยละ 21.50 ร้อยละ 66.93 กับร้อยละ 33.07 ร้อยละ 80.00 กับร้อยละ 20.00 และร้อยละ 81.15 กับร้อยละ 18.85 ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยต่อคนของรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ (เฉพาะผู้ที่มีรายได้ในส่วนนี้) ทั้งกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ที่อยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มที่อยู่ในกำลังแรงงานที่เดือนละ 3,965.51 บาท กับ 3,084.21 บาท 5,759.34 บาท กับ 3,172.18 บาท และ 3,048.67 บาท กับ 2,840.55 บาท ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่ไม่มีรายจ่ายในแต่ละเดือน ที่มีรายจ่ายเดือนละ 1 – 500 บาท และที่มีรายจ่ายเดือนละ 501 – 1,000 บาท อยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 80.93 กับร้อยละ 19.07 ร้อยละ 74.00 กับร้อยละ 26.00 และร้อยละ 70.66 กับร้อยละ 29.34 ตามลำดับ แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่มีรายจ่ายเดือนละมากกว่า 1,000 บาท อยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 39.46 กับร้อยละ 60.54 ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ที่ไม่มีรายจ่ายในแต่ละเดือน ที่มีรายจ่ายเดือนละ 1 – 500 บาท และที่มีรายจ่ายเดือนละ 501 – 1,000 บาท อยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 64.91 กับร้อยละ 35.09 ร้อยละ 56.32 กับร้อยละ 43.68 และร้อยละ 52.99 กับร้อยละ 47.01 ตามลำดับ แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่มีรายจ่ายเดือนละมากกว่า 1,000 บาท อยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 24.95 กับร้อยละ 75.05 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ทั้งที่ไม่มีรายจ่ายในแต่ละเดือน ที่มีรายจ่ายเดือนละ 1 – 500 บาท ที่มีรายจ่ายเดือนละ 501 – 1,000 บาท และที่มีรายจ่ายเดือนละมากกว่า 1,000 บาท อยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 92.83 กับร้อยละ 7.17 ร้อยละ 86.17 กับร้อยละ 13.83 ร้อยละ 87.20 กับร้อยละ 12.80 และร้อยละ 64.48 กับร้อยละ 35.52 ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยต่อคนของรายจ่ายต่อเดือน (เฉพาะผู้ที่มีรายจ่ายในส่วนนี้) ทั้งกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ที่

อยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มที่อยู่ในกำลังแรงงานที่เดือนละ 2,310.17 บาท กับ 5,134.62 บาท 2,877.11 บาท กับ 5,400.47 บาท และ 1,980.50 บาท กับ 4,225.76 บาท ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่ไม่มีหนี้สินอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 64.19 กับร้อยละ 35.81 ตามลำดับ แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่มีหนี้สินระหว่าง 1 – 50,000 บาท 50,001 – 100,000 บาท และมากกว่า 100,000 บาท อยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 23.11 กับร้อยละ 76.89 ร้อยละ 11.11 กับร้อยละ 88.89 และร้อยละ 16.92 กับร้อยละ 83.08 ตามลำดับ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ทั้งกลุ่มที่ไม่มีหนี้สิน กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุที่มีหนี้สินระหว่าง 1 – 50,000 บาท 50,001 – 100,000 บาท และมากกว่า 100,000 บาท อยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 45.51 กับร้อยละ 54.49 ร้อยละ 15.42 กับร้อยละ 84.58 ร้อยละ 8.97 กับร้อยละ 91.03 และร้อยละ 16.38 กับร้อยละ 83.62 ตามลำดับกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ที่ไม่มีหนี้สินอยู่นอกกำลังแรงงานมากกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 81.78 กับร้อยละ 18.22 แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ที่มีหนี้สินระหว่าง 1 – 50,000 บาท 50,001 – 100,000 บาท และมากกว่า 100,000 บาท อยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่าอยู่ในกำลังแรงงานที่ร้อยละ 47.62 กับร้อยละ 52.38 ร้อยละ 19.05 กับร้อยละ 80.95 และร้อยละ 21.43 กับร้อยละ 78.57 ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยต่อคนของหนี้สินรวมทั้งสิ้น (เฉพาะผู้ที่มีหนี้สินในส่วนนี้) ทั้งกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ที่อยู่นอกกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มที่อยู่ในกำลังแรงงานที่ 124,346.80 บาท กับ 201,585.70 บาท 176,071.90 บาท กับ 199,049.50 บาท และ 44,662.16 บาท กับ 215,638.50 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ปัจจัยด้านการเงินกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555

ปัจจัยด้านการเงิน	การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ					
	กลุ่มตัวอย่างผู้สูงรวมทุกช่วงอายุ		กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 - 69 ปี		กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 70 - 99 ปี	
	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน	อยู่นอกกำลังแรงงาน	อยู่ในกำลังแรงงาน
รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ รวมทั้งสิ้น						
เฉลี่ยต่อเดือน(ร้อยละ)						
- ไม่มีรายได้ในส่วนนี้	53.40	46.60	35.19	64.81	78.5	21.5
- เดือนละ 1 - 500 บาท	46.15	53.85	24.17	75.83	66.93	33.07
- เดือนละ 501 - 1,000 บาท	57.51	42.49	31.48	68.52	80	20
- มากกว่าเดือนละ 1,000 บาท	63.13	36.87	46.34	53.66	81.15	18.85
ค่าเฉลี่ยเฉพาะผู้ที่มีรายได้ในส่วนนี้(บาทต่อเดือน)	3965.51	3084.21	5759.34	3172.18	3048.67	2840.55
รายจ่ายรวมทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือน(ร้อยละ)						
- ไม่มีรายจ่ายในส่วนนี้	80.93	19.07	64.91	35.09	92.83	7.17
- เดือนละ 1 - 500 บาท	74.00	26.00	56.32	43.68	86.17	13.83
- เดือนละ 501 - 1,000 บาท	70.66	29.34	52.99	47.01	87.2	12.8
- มากกว่าเดือนละ 1,000 บาท	39.46	60.54	24.95	75.05	64.48	35.52
ค่าเฉลี่ยเฉพาะผู้ที่มีรายจ่ายในส่วนนี้(บาทต่อเดือน)	2310.17	5134.62	2877.11	5400.47	1980.50	4225.76
หนี้สินรวมทั้งสิ้น(ร้อยละ)						
- ไม่มีหนี้สิน	64.19	35.81	45.51	54.49	81.78	18.22
- 1 - 50,000 บาท	23.11	76.89	15.42	84.58	47.62	52.38
- 50,001 - 100,000 บาท	11.11	88.89	8.97	91.03	19.05	80.95
- มากกว่า 100,000 บาท	16.92	83.08	16.38	83.62	21.43	78.57
ค่าเฉลี่ยเฉพาะผู้ที่มีหนี้สินในส่วนนี้(บาท)	124346.80	201585.70	176071.90	199049.50	44662.16	215638.50

4.2 การประมาณการทางเศรษฐมิติ

4.2.1 การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นสองส่วนส่วนแรกนั้นเป็นการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุจำนวน 2,699 คน และส่วนที่สองจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตัวช่วงอายุ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี เพื่อเปรียบเทียบผลกระทบของการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุที่มีต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สูงอายุวัยต้นกับผู้สูงอายุวัยกลางและผู้สูงอายุวัยปลาย

ส่วนแรก ในตัวแบบที่ 1 เป็นการประมาณการผลกระทบของปัจจัยพื้นฐานทางประชากรที่มีต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ พบว่า เพศชาย การมีสถานะสมรส และการมีสถานะเป็นหัวหน้าครัวเรือนส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีสถานภาพสมรส และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือน

ในตัวแบบที่ 2 ได้เพิ่มตัวแปรการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุเข้าไปในตัวแบบแต่ไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

ในตัวแบบที่ 3 เพิ่มปัจจัยด้านสุขภาพเข้าไปในตัวแบบพบว่า การมีโรคเรื้อรังหรือโรคประจำตัว และการที่มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีโรคเรื้อรังหรือโรคประจำตัวมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่มีโรคเรื้อรังหรือไม่มีโรคประจำตัวและกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน

ในตัวอย่างที่ 4 เพิ่มปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยเข้าไปในตัวอย่าง พบว่าการเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในทางบวกต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ส่วนการอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในทางลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนไม่ได้เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีโอกาสที่จะอยู่ในกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลจากการเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยเข้าไปในตัวอย่างยังทำให้การมีโรคเรื้อรังหรือโรคประจำตัวยังคงเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุแต่ระดับความเชื่อมั่นลดลงเหลือร้อยละ 95

ในตัวอย่างที่ 5 เพิ่มปัจจัยด้านการเดินทางเข้าไปในตัวอย่าง พบว่าการที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทางส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในทางลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ส่วนการใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในทางบวกต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทางมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนไม่ได้เป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีการใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีการใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจจากการเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านการเดินทางเข้าไปในตัวอย่างยังทำให้การมีโรคเรื้อรังหรือโรคประจำตัว และการเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยยังคงส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในทิศทางเดิมแต่ระดับความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 99

ในตัวอย่างที่ 6 เพิ่มปัจจัยด้านครัวเรือนเข้าไปในตัวอย่าง พบว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนคนอื่นๆ ที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่าส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนการที่ในครัวเรือนมีสมาชิกประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนคนอื่นๆ ที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่าเพิ่มขึ้นจะมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานลดลง กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงจะมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่าง

ผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีสมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง จากการเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านครัวเรือนเข้ามาในตัวแบบส่งผลทำให้การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุส่วนการเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทางของครัวเรือนยังคงส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในทิศทางเดิมแต่ระดับความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 99 ส่วนตัวแปรการเป็นหัวหน้าครัวเรือน และการเป็นโรคเรื้อรังหรือโรคประจำตัวยังคงส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานในทิศทางเดิมแต่ระดับความเชื่อมั่นลดลงเหลือร้อยละ 95 และตัวแปรการเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยของครัวเรือน และการอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลลดระดับความเชื่อมั่นลงเป็นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในตัวแบบที่ 7 เพิ่มปัจจัยด้านการเงินเข้ามาในตัวแบบและเป็นตัวแบบสุดท้าย พบว่ารายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในทางลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 รายจ่ายและหนี้สินส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในทางบวกต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานที่เพิ่มขึ้นมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานลดลง กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีรายจ่ายและหนี้สินที่เพิ่มขึ้นมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น จากการเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านการเงินเข้ามาในตัวแบบทำให้การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุยังคงส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในทิศทางเดิมแต่มีระดับนัยสำคัญเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 99 และการมีโรคเรื้อรังหรือโรคประจำตัว และการเป็นหัวหน้าครัวเรือนลดระดับความเชื่อมั่นลงเป็นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนที่สอง ในตัวแบบที่ 1 เป็นการประมาณการผลกระทบของปัจจัยพื้นฐานทางประชากรที่มีต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ พบว่า ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี เพศชาย และการมีสถานภาพสมรสส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับนัยสำคัญร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่าเป็นเพศหญิง และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีมีสถานภาพสมรสมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่าสถานภาพโสด/หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ที่

เพศชาย การมีสถานภาพสมรส และการเป็นหัวหน้าครัวเรือนส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีมีสถานะสมรสมีความน่าจะเป็นที่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีสถานภาพโสด/หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือน

ในตัวอย่างที่ 2 ได้เพิ่มตัวแปรการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุเข้าไป ในตัวอย่าง ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ตัวแปรการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในตัวอย่างที่ 3 เพิ่มปัจจัยด้านสุขภาพ ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี การมีโรคเรื้อรังหรือโรคประจำตัว และการมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่มีโรคเรื้อรังหรือไม่มีโรคประจำตัวกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้มองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน จากการเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านสุขภาพส่งผลให้การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุลดระดับนัยสำคัญเป็นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี การมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน และการมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับนัยสำคัญร้อยละ 95 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้มองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มี

มุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน

ในตัวอย่างที่ 4 เพิ่มปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี การเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ การอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนไม่ได้เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล จากการเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย ส่งผลให้ตัวแปรการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุส่งผลกระทบในทิศทางเดิมต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และการเป็นหัวหน้าครัวเรือนส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในทิศทางเดิมตามเดิมที่ระดับนัยสำคัญร้อยละ 95 ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี การที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย และการอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในตัวอย่างที่ 5 เพิ่มปัจจัยด้านการเดินทาง ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี การใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจมีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีการใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ จากการเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านการเดินทางทำให้ตัวแปรการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานในทิศทางเดิมแต่มีระดับความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 99 แต่ทำให้ตัวแปรการเป็นหัวหน้าครัวเรือนลดระดับความเชื่อมั่นลงเป็นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี การใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจมีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีการใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจจากการเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านการเดินทางทำให้ตัวแปรการมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในทิศทางเดิมแต่เพิ่มระดับความเชื่อมั่นเป็นร้อยละ 99 และทำให้ตัวแปรการอยู่อาศัยในเขตเทศบาลส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในทิศทางลบต่อการมีส่วนร่วมใน

กำลังแรงงานของผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้อยู่ในเขตเทศบาล

ในตัวอย่างที่ 6 เพิ่มปัจจัยด้านครัวเรือน ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี จำนวนสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่าส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 การมีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในทิศทางบวกต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่าเพิ่มขึ้นมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานลดลง กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง จากการเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านครัวเรือนทำให้ตัวแปรการเป็นหัวหน้าครัวเรือนกลับมามีนัยสำคัญทางสถิติและส่งผลกระทบต่อมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในทิศทางเดิมที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และทำให้ตัวแปรการเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทางของครัวเรือนส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในทิศทางลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทางมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนไม่ได้เป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง แต่ทำให้ตัวแปรการมีสถานภาพสมรสส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในทิศทางเดิมแต่ลดระดับความเชื่อมั่นลงเหลือร้อยละ 95 และทำให้ตัวแปรการเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยและการอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลลดระดับความเชื่อมั่นลงเป็นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 70 -99 ปี จำนวนสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปี หรือมากกว่าส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 การมีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในทิศทางบวกต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปี หรือมากกว่าเพิ่มขึ้นมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานลดลง กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง จากการเพิ่ม

ตัวแปรปัจจัยด้านครัวเรือนทำให้ตัวแปรการอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลลดระดับความเชื่อมั่นลงเป็นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในตัวแบบที่ 7 เพิ่มปัจจัยด้านการเงิน ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 รายจ่ายและหนี้สินส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานที่เพิ่มขึ้นมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานลดลง กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีหนี้สินที่เพิ่มขึ้นมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น จากการเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านการเงินเข้ามาในตัวแบบทำให้ตัวแปรการมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแยกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในทิศทางเดียวแต่ระดับความเชื่อมั่นลดลงเหลือร้อยละ 95 และทำให้ตัวแปรการมีสถานภาพสมรส และตัวแปรการเป็นหัวหน้าครัวเรือนลดระดับความเชื่อมั่นลงเป็นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 รายจ่าย และหนี้สินส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานที่เพิ่มขึ้นมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานลดลง กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีหนี้สินที่เพิ่มขึ้นมีความน่าจะเป็นที่จะอยู่ในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้นจากการเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านการเงินเข้ามาในตัวแบบทำให้ตัวแปรการมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในทิศทางเดียวแต่ระดับความเชื่อมั่นลดลงเหลือร้อยละ 95 และทำให้ตัวแปรการเป็นหัวหน้าครัวเรือน ตัวแปรการมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแยกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันลดระดับความเชื่อมั่นลงเป็นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.7 ผลการประมาณการการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ
(ตัวแบบที่ 7)

ตัวแปรอิสระ	รวมทุกช่วงอายุ		อายุ 60 - 69 ปี		อายุ 70 - 99 ปี	
	Studying	Marginal Effect	Studying	Marginal Effect	Studying	Marginal Effect
ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการชังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (อ้างอิง: ไม่ได้รับ)	-0.2710** (0.080)	-0.1060	-0.4058** (0.097)	-0.1350	-0.1949 (0.143)	-0.0413
ปัจจัยพื้นฐาน						
อายุ	-0.1329 (0.090)	-0.0513				
อายุกำลังสอง	0.0004 (0.001)	0.0001				
เพศชาย (อ้างอิง: เพศหญิง)	0.6011** (0.083)	0.2313	0.5470** (0.108)	0.1875	0.4280** (0.127)	0.0888
การศึกษาระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	-0.0461 (0.110)	-0.0179	-0.0916 (0.149)	-0.0318	-0.0373 (0.161)	-0.0074
การศึกษาสูงกว่าระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	-0.0702 (0.152)	-0.0269	-0.1854 (0.190)	-0.0674	0.1093 (0.249)	0.0227
สมรส (อ้างอิง: อื่นๆ)	0.2735** (0.082)	0.1043	0.1675 (0.108)	0.0600	0.7387** (0.124)	0.1500
เป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: อื่นๆ)	-0.0291 (0.085)	-0.0113	-0.0657 (0.108)	-0.0230	0.1251 (0.138)	0.0239
ปัจจัยด้านสุขภาพ						
มีโรคเรื้อรัง (อ้างอิง: ไม่มี)	-0.1295 (0.066)	-0.0500	-0.2423** (0.085)	-0.0853	0.0314 (0.107)	0.0061
สุขภาพแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)	-0.3202** (0.094)	-0.1191	-0.2908* (0.120)	-0.1068	-0.2821 (0.148)	-0.0497
สุขภาพดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)	-0.103 (0.070)	-0.0397	0.0071 (0.089)	0.0025	-0.2884* (0.115)	-0.0561
ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย						
เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)	0.0826 (0.135)	0.0315	0.1615 (0.164)	0.0587	-0.131 (0.231)	-0.0275
อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล (อ้างอิง: อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล)	0.0414 (0.070)	0.0160	-0.0058 (0.088)	-0.0020	0.2003 (0.113)	0.0401

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	รวมทุกช่วงอายุ		อายุ 60 - 69 ปี		อายุ 70 - 99 ปี	
	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal
		Effect		Effect		Effect
ปัจจัยด้านการเดินทาง						
ครัวเรือนเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)	-0.3068** (0.088)	-0.1201	-0.2658* (0.115)	-0.0890	-0.1835 (0.141)	-0.0378
ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (อ้างอิง: ไม่ได้ใช้)	1.0860** (0.093)	0.4098	0.9462** (0.120)	0.2658	1.3348** (0.144)	0.4035
ปัจจัยด้านครัวเรือน						
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (ไม่นับรวมตัวผู้ให้สัมภาษณ์)	-0.1698** (0.026)	-0.0655	-0.1373** (0.032)	-0.0483	-0.2526** (0.045)	-0.0496
มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตร หรือประมง (อ้างอิง: ไม่มี)	1.2374** (0.074)	0.4512	1.1353** (0.093)	0.3937	1.3706** (0.127)	0.3045
ปัจจัยด้านการเงิน						
รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานเฉลี่ยต่อคน ต่อเดือน	-0.0668** (0.009)	-0.0258	-0.0707** (0.012)	-0.0249	-0.0730** (0.016)	-0.0143
รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน	0.1609** (0.012)	0.0621	0.1614** (0.014)	0.0568	0.1795** (0.021)	0.0353
หนี้สินรวมทั้งหมดต่อคน	0.0603** (0.008)	0.0233	0.0591** (0.010)	0.0208	0.0819** (0.016)	0.0161
ค่าคงที่	6.0925 (3.182)		-0.6778** (0.263)		-2.2028** (0.362)	
Observations	2,699		1,465		1,234	
Pseudo R2	0.45		0.3328		0.3979	

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และค่าในวงเล็บคือค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Error)

4.2.2 การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุกับจำนวนชั่วโมงการทำงาน เฉลี่ยต่อสัปดาห์

ส่วนแรก ในตัวแบบที่ 1 นั้นเป็นการประมาณการผลกระทบของปัจจัยพื้นฐานทางประชากรที่มีต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ พบว่า เพศชาย การมีสถานภาพสมรส และการเป็นหัวหน้าครัวเรือนส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นโสด/หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครัวเรือน

ในแบบที่ 2 ได้เพิ่มตัวแปรการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุเข้าไปในตัวแบบแต่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในตัวแบบที่ 3 เพิ่มปัจจัยด้านสุขภาพเข้าไปในตัวแบบพบว่า การมีโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัว และการที่มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์จะน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้เป็นโรคเรื้อรังหรือไม่มีโรคประจำตัว และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์จะน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน

ในตัวแบบที่ 4 เพิ่มปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยเข้าไปในตัวแบบ พบว่าการอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล จากการเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยเข้ามาในตัวแบบ ทำให้ตัวแปรการมีโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวยังคงส่งผลกระทบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อ

สัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญในทิศทางเดิมแต่ระดับความเชื่อมั่นลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 95

ในตัวอย่างที่ 5 เพิ่มปัจจัยด้านการเดินทางเข้าไปในตัวแบบ พบว่าการใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในทางบวกต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนมีการใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์จะมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนไม่ได้ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ จากการเพิ่มปัจจัยด้านการเดินทางเข้ามาในตัวแบบ ทำให้ตัวแปรการเป็นโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวยังคงส่งผลกระทบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในทิศทางเดิมแต่ระดับความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 99 และยังทำให้ตัวแปรอายุกำลังสองส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ส่วนตัวแปรการเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุเพิ่มขึ้นจะมีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ลดลงในอัตราที่ลดลงและกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนไม่ได้เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย

ในตัวอย่างที่ 6 เพิ่มปัจจัยด้านครัวเรือนเข้าไปในตัวแบบ พบว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนคนอื่นๆที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่าส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบกับจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนการที่ในครัวเรือนมีสมาชิกประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนคนอื่นๆที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่าเพิ่มขึ้นจะมีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ลดลง กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง จากการเพิ่มปัจจัยด้านครัวเรือนเข้ามาในตัวแบบทำให้ตัวแปรการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุและตัวแปรการเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทางของครัวเรือนส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบกับจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ กลุ่ม

ตัวอย่างผู้สูงอายุที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุมีความน่าจะเป็นที่จำนวน ชั่วโมงการทำงานจะน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทางมีความน่าจะเป็นที่จำนวน ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างจะน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ ครัวเรือนไม่ได้เป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง และยังทำให้ตัวแปรการเป็นหัวหน้า ครัวเรือน และตัวแปรการเป็นโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวยังคงส่งผลกระทบต่อจำนวน ชั่วโมง การทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ในทิศทางเดิมแต่ระดับความเชื่อมั่นลดลงเหลือร้อยละ 95 และทำให้ตัว แปรการเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย และตัวแปรการอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลลดระดับความเชื่อมั่นลง เป็นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในตัวอย่างที่ 7 เพิ่มปัจจัยด้านการเงินเข้ามาในตัวแบบและเป็นตัวแบบสุดท้าย พบว่า รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในทางลบกับจำนวน ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนรายจ่ายและ หนี้สินส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในทางบวกต่อจำนวน ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีรายได้ที่ไม่ ได้มาจากการทำงานอื่นๆ เพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวน ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ลดลง กลุ่ม ตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวน ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์เพิ่มขึ้น และ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีหนี้สินที่เพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวน ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์เพิ่มขึ้น จากการเพิ่มตัวแปรด้านการเงินเข้ามาในตัวแบบ ทำให้ตัวแปรการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยัง ชีพสำหรับผู้สูงอายุยังคงส่งผลกระทบต่อจำนวน ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุในทิศทางเดิมแต่มีระดับความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 99 แต่ทำให้ตัวแปรการเป็น หัวหน้าครัวเรือน และตัวแปรการเป็นโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวมีระดับความเชื่อมั่นลดลงเป็น ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนที่สอง ในตัวอย่างที่ 1 เป็นการประมาณการผลกระทบของปัจจัยพื้นฐานที่มีต่อจำนวน ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ พบว่า ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ ระหว่าง 60 – 69 ปี เพศชาย และการมีสถานภาพสมรสส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อ จำนวน ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายมีความน่าจะเป็นที่จำนวน ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อ สัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิง และกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสส่งมีความน่าจะเป็นที่จะมีจำนวน ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีสถานภาพสมรส ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 –99

ละ 95 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์จะน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน

ในตัวอย่างที่ 4 เพิ่มปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยเข้าไปในตัวอย่าง ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี การเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 การอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ครัวเรือนไม่ได้เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล จากการเพิ่มตัวแปรทำให้ตัวแปรการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในทิศทางเดิมต่อจำนวนต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 แต่ทำให้ตัวแปรการเป็นโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวยังคงมีผลกระทบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุตามเดิมแต่มีระดับความเชื่อมั่นลดลงเหลือร้อยละ 95 ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในตัวอย่างที่ 5 เพิ่มปัจจัยด้านการเดินทาง ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี การใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีการใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีการใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจจากการเพิ่มตัวแปรด้านที่อยู่อาศัยเข้ามาในตัวอย่างทำให้ตัวแปรการมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันมีความ

น่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน ส่วนตัวแปรการเป็นโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัว และตัวแปรการที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยยังคงส่งผลกระทบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ในทิศทางเดิมแต่มีระดับความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 99 ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี การใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีการใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีการใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ จากการเพิ่มตัวแปรด้านที่อยู่อาศัย ทำให้ตัวแปรการมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันยังคงส่งผลกระทบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในทิศทางเดิมแต่มีระดับความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 99 ส่วนตัวแปรการอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล

ในตัวแบบที่ 6 เพิ่มปัจจัยด้านครัวเรือน ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี จำนวนสมาชิกคนอื่นในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปี หรือมากกว่าส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนการมีสมาชิกในครัวประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปี หรือมากกว่าเพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุลดลง แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ในครัวเรือนมีสมาชิกประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงส่งมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง จากการเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านครัวเรือนทำให้ตัวแปรการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุยังคงส่งผลกระทบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในทิศทางเดิมแต่มีระดับความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 99 ส่วนตัวแปรสถานภาพสมรสยังคงส่งผลกระทบต่อตามเดิมแต่ระดับความเชื่อมั่นลดลงเหลือร้อยละ 95 และตัวแปรการมีมุมมองว่าสุขภาพของ

ตนเองแยกจากผู้อื่นในวัยเดียวกัน การเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยของครัวเรือน และการอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลลดระดับความเชื่อมั่นลงเป็นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 -99 ปี จำนวนสมาชิกคนอื่นในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปี หรือมากกว่าส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนการมีสมาชิกในครัวประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีจำนวนสมาชิกคนอื่นในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปี หรือมากกว่าเพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุลดลง แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ในครัวเรือนมีสมาชิกประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมงส่งมีความน่าจะเป็นที่จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจะมากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ไม่มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง จากการเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านครัวเรือน ทำให้ตัวแปรการเป็นหัวหน้าครัวเรือนยังคงส่งผลกระทบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในทิศทางเดิมแต่ระดับความเชื่อมั่นลงเหลือร้อยละ 95 ส่วนตัวแปรการมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแยกจากผู้อื่นในวัยเดียวกันยังคงส่งผลกระทบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในทิศทางเดิมแต่มีระดับความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 99 และยังทำให้ตัวแปรการอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลลดระดับความเชื่อมั่นลงเป็นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในตัวอย่างที่ 7 ปัจจัยด้านการเงิน ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบกับจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 รายจ่าย และหนี้สินส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกกับจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ ที่เพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุลดลง กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีหนี้สินที่เพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น จากการเพิ่มตัวแปรด้านการเงินเข้ามาในตัวแบบทำให้ตัวแปรเพศชาย ตัวแปรการเป็นโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัว และตัวแปรจำนวนสมาชิกในครัวเรือนคนอื่นๆ ที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่ายังคงส่งผลกระทบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ในทิศทางเดิมแต่ระดับความเชื่อมั่นลดลงเหลือร้อยละ 95 ส่วนตัวแปรสถานะสมรส และตัวแปรการเป็นหัวหน้าครัวเรือนลดระดับความเชื่อมั่น

ลงเป็นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ ส่งผลกระทบบอย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบกับจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 รายจ่าย และหนี้สินส่งผลกระทบบอย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวกกับจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีรายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ ที่เพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุลดลง กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีหนี้สินที่เพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นจากการเพิ่มตัวแปรด้านการเงินเข้ามาในตัวแบบทำให้ตัวแปรการมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกันยังคงส่งผลกระทบบต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ในทิศทางเดิมแต่ระดับความเชื่อมั่นลดลงเหลือร้อยละ 95 ส่วนตัวแปรการเป็นหัวหน้าครัวเรือนลดระดับความเชื่อมั่นลงเป็นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**ตารางที่ 4.8 ผลการประมาณการจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่าง
ผู้สูงอายุ(ตัวแบบที่ 7)**

ตัวแปรอิสระ	รวมทุกช่วงอายุ	อายุ 60 - 69 ปี	อายุ 70 - 99 ปี
ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการชังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (อ้างอิง: ไม่ได้รับ)	-4.9210** (1.779)	-6.6003** (1.907)	-4.7835 (4.305)
ปัจจัยพื้นฐาน			
อายุ	3.1435 (2.317)		
อายุกำลังสอง	-0.0357* (0.016)		
เพศชาย (อ้างอิง: เพศหญิง)	9.6391** (1.986)	5.5819* (2.306)	12.8644** (4.100)
การศึกษาระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	0.8371 (2.587)	-0.5163 (3.106)	1.4488 (5.147)
การศึกษาสูงกว่าระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	-0.2091 (3.551)	-1.8693 (4.044)	4.2942 (7.904)
สมรส (อ้างอิง: อื่นๆ)	7.7516** (1.992)	4.4545 (2.362)	22.1055** (4.004)
เป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: อื่นๆ)	-1.0693 (2.029)	-0.6677 (2.327)	2.2067 (4.402)
ปัจจัยด้านสุขภาพ			
มีโรคเรื้อรัง (อ้างอิง: ไม่มี)	-2.9573 (1.546)	-4.5732* (1.782)	0.4736 (3.311)
สุขภาพแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)	-6.3147** (2.282)	-4.1858 (2.686)	-10.2242* (4.718)
สุขภาพดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)	-2.3125 (1.606)	0.3807 (1.832)	-9.3468** (3.561)
ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย			
เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)	-0.6047 (3.320)	0.0918 (3.735)	-5.8157 (7.458)
อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล (อ้างอิง: อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล)	-0.2237 (1.617)	-0.81 (1.855)	4.1126 (3.520)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	รวมทุกช่วงอายุ	อายุ 60 - 69 ปี	อายุ 70 - 99 ปี
ปัจจัยด้านการเดินทาง			
ครัวเรือนเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)	-5.1764* (2.067)	-2.7165 (2.455)	-3.2912 (4.295)
ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (อ้างอิง: ไม่ได้ใช้)	31.2068** (1.947)	27.5471** (2.251)	44.1806** (4.249)
ปัจจัยด้านครัวเรือน			
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (ไม่นับรวมตัวผู้ให้สัมภาษณ์)	-2.7625** (0.587)	-1.6887* (0.664)	-6.9465** (1.389)
มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตร หรือประมง (อ้างอิง: ไม่มี)	28.8058** (1.749)	25.4509** (2.006)	40.3307** (4.017)
ปัจจัยด้านการเงิน			
รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานเฉลี่ยต่อคน ต่อเดือน	-1.2296** (0.214)	-1.1745** (0.243)	-2.0350** (0.483)
รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน	3.5390** (0.287)	3.1954** (0.323)	5.2782** (0.653)
หนี้สินรวมทั้งหมดต่อคน	1.0942** (0.166)	1.0485** (0.176)	2.1927** (0.442)
ค่าคงที่	-78.8792 (80.695)	-16.8636** (5.799)	-71.2348** (11.884)
Sigma	30.8930** (0.686)	29.3707** (0.730)	36.4522** (1.787)
จำนวนตัวอย่าง (N)	2,699	1,465	1,234
Pseudo R2	0.1103	0.0591	0.1363

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และค่าในวงเล็บคือค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Error)

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล

5.1 สรุปและอภิปรายผล

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาจากค่านิยมในสังคมไทยเริ่มเปลี่ยนไป ประชาชนชาวไทยในแต่ละครอบครัวมีบุตรกันน้อยลง อีกทั้งประชาชนไทยจากยุคเบบี้บูมเริ่มเข้าสู่ช่วงวัยสูงอายุ โครงสร้างประชากรของประเทศไทยจึงเริ่มเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมสูงอายุ ในกำลังแรงงานของประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน จากปี 2550 ถึง ปี 2555 กำลังแรงงานไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ตามลำดับ แต่ส่วนกำลังแรงงานที่มีอายุระหว่าง 15 – 29 ปี และที่มีอายุระหว่าง 30 – 44 ปี ลดลงเรื่อยๆเมื่อเทียบกับประชากรไทยทั้งประเทศ ในขณะที่กำลังแรงงานที่มีอายุระหว่าง 45 – 59 ปี และมีอายุ 60 ปี หรือมากกว่ากลับมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่กำลังแรงงานไทยจะมีสัดส่วนกำลังแรงงานสูงอายุเพิ่มมากขึ้นและจะเข้ามามีบทบาทมากขึ้นตามไปด้วย

มีปัจจัยมากมายที่ส่งผลต่ออุปทานแรงงานจากประชากรสูงอายุ ปัจจัยที่แตกต่างจากประชากรในวัยอื่นๆ และเป็นปัจจัยที่เป็นหัวข้อหลักในการศึกษานี้ที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ คือ การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการให้เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพในปี 2553 ทำให้ผู้สูงอายุไทยส่วนใหญ่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ)

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุไทยที่มีอายุระหว่าง 60 – 99 ปีในปี 2555 พบว่าการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุนั้นส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ กล่าวคือ ทำให้การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุลดลง สอดคล้องกับแนวคิดด้านอุปทานแรงงานของสำนักนีโอคลาสสิก (Neoclassical Model of Labor-Leisure Choice) และการที่ผู้สูงอายุจะมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานลดลงนั้นนอกจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแล้ว ยังน่าจะเป็นผลจากการมีสุขภาพที่ไม่ดี และไม่มีเวลาจำเป็นที่จะต้องทำงานหารายได้ ในทางกลับกัน หากผู้สูงอายุมีความจำเป็นที่จะต้องทำงานหารายได้ มีสุขภาพดี และสามารถเข้าถึงงานที่จะทำได้ง่ายก็มีโอกาสที่ผู้สูงอายุจะเข้ามามีส่วนร่วมใน

กำลังแรงงานมากขึ้นด้วย โดยปัจจัยแวดล้อมอื่นๆที่ร่วมส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุไทย มีดังนี้ เพศชาย (+) สถานภาพสมรส (+) การมีโรคเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัว (-) การมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (-) การเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทางของครัวเรือน (-) การใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (+) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนคนอื่นๆที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่า (-) การมีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง (+) รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ (-) รายจ่าย (+) และหนี้สิน (+) ซึ่งการที่ปัจจัยการครอบครองยานพาหนะเพื่อการเดินทางส่งผลกระทบในเชิงลบนั้นน่าจะเกิดมาจากการมองว่าการครอบครองยานพาหนะดังกล่าวสามารถเป็นการถือครองสินทรัพย์เพื่อความมั่นคงได้ด้วย โดยในปัจจุบันสามารถนำไปขอสินเชื่อได้ง่ายขึ้นกว่าสมัยก่อนมาก

ส่วนผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุที่มีต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นไปในลักษณะเดียวกับผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุที่มีต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างสูงอายุ โดยปัจจัยแวดล้อมอื่นๆที่ร่วมส่งผลต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างสูงอายุ มีดังนี้ อายุกำลังสอง (-) เพศชาย (+) สถานภาพสมรส (+) การมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (-) การเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทางของครัวเรือน (-) การใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (+) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนคนอื่นๆที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่า (-) การมีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง (+) รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ (-) รายจ่าย (+) และหนี้สิน (+)

จากผลการประมาณการทางเศรษฐมิติที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอายุไม่ได้มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุ (อายุระหว่าง 60 – 99 ปี) เท่าที่ควร แต่จากการศึกษาข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาพบว่า การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานมีความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี และ 70 – 99 ปีค่อนข้างมาก จึงจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี และกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 70 – 99 ปี จากการประมาณการพบว่า ในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปีการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุส่งผลกระทบในเชิงลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ กล่าวคือ ทำให้การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุลดลง การที่ผู้สูงอายุจะมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานลดลงนั้นนอกจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแล้ว ยังน่าจะเป็นผลจากการมีสุขภาพที่ไม่ดี และไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำงานหารายได้ ในทางกลับกัน หากผู้สูงอายุมี

ความจำเป็นที่จะต้องทำงานหารายได้ มีสุขภาพดี และสามารถเข้าถึงงานที่จะทำได้ง่ายก็มีโอกาสที่ผู้สูงอายุจะเข้ามามีส่วนร่วมในกำลังแรงงานมากขึ้นด้วย โดยปัจจัยแวดล้อมอื่นๆที่ร่วมส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุไทย มีดังนี้ เพศชาย (+) การมีโรคเรื้อรังหรือโรคประจำตัว (-) การมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (-) การเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทางของครัวเรือน (-) การใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (+) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนคนอื่นๆที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่า (-) การมีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง (+) รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงาน (-) รายจ่าย (+) และหนี้สิน (+) ส่วนการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 -99 ปี ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ให้ทำให้การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานลดลงนั้น คือ ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำงานหารายได้ ในทางกลับกัน หากผู้สูงอายุมีความจำเป็นที่จะต้องทำงานหารายได้ และสามารถเข้าถึงงานที่จะทำได้ง่ายก็มีโอกาสที่ผู้สูงอายุจะเข้ามามีส่วนร่วมในกำลังแรงงานมากขึ้นด้วย โดยปัจจัยแวดล้อมอื่นๆที่ร่วมส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุไทย มีดังนี้ เพศชาย (+) สถานะสมรส (+) การมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (-) การใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (+) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนคนอื่นๆที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่า (-) การมีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง (+) รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงาน (-) รายจ่าย (+) และหนี้สิน (+)

สำหรับผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุที่มีต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี กับกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี มีความแตกต่างกัน โดยจากการประมาณการพบว่าการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปีส่งผลกระทบต่อในเชิงลบทำให้จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างลดลง การที่ผู้สูงอายุจะมีจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ลดลงนั้นนอกจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแล้ว ยังน่าจะเป็นผลจากการมีสุขภาพที่ไม่ดี และไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องทำงานหารายได้ ในทางกลับกัน หากผู้สูงอายุมีความจำเป็นที่จะต้องทำงานหารายได้ มีสุขภาพดี และสามารถเข้าถึงงานที่จะทำได้ง่ายก็มีโอกาสที่ผู้สูงอายุจะเข้ามามีส่วนร่วมในกำลังแรงงานมากขึ้นด้วย โดยปัจจัยแวดล้อมอื่นๆที่ร่วมส่งผลต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของผู้สูงอายุไทย มีดังนี้ เพศชาย (+) การมีโรคเรื้อรังหรือโรคประจำตัว การใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (+) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนคนอื่นๆที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่า (-) การมีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง (+) รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงาน

อื่นๆ (-) รายจ่าย (+) และหนี้สิน (+) ส่วนการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 -99 ปี ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ให้ทำให้จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ลดลงนั้นน่าจะเป็นผลจากการไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำงานหารายได้ ในทางกลับกัน หากผู้สูงอายุมีความจำเป็นที่จะต้องทำงานหารายได้ และสามารถเข้าถึงงานที่จะทำได้ง่ายก็มีโอกาสที่ผู้สูงอายุจะเข้ามามีส่วนร่วมในกำลังแรงงานมากขึ้นด้วย โดยปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ที่ร่วมส่งผลต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของผู้สูงอายุไทย มีดังนี้ เพศชาย (+) สถานะสมรส (+) การมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (-) การมีมุมมองว่าสุขภาพของตนเองดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (-) การใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (+) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนคนอื่นๆ ที่มีอายุ 15 ปีหรือมากกว่า (-) การมีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือประมง (+) รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานอื่นๆ (-) รายจ่าย (+) และหนี้สิน (+)

สรุปในภาพรวม การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุส่งผลกระทบต่อในเชิงลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของผู้สูงอายุ กล่าวคือ การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุมีส่วนทำให้ผู้สูงอายุตัดสินใจออกจากกำลังแรงงานมากขึ้นและมีส่วนทำให้ผู้สูงอายุลดจำนวนชั่วโมงการทำงานลง ร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านสุขภาพ ปัจจัยด้านการเดินทาง ปัจจัยด้านครัวเรือน และปัจจัยด้านการเงิน

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุออกเป็นสองกลุ่มตามช่วงอายุ การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุส่งผลกระทบต่อในเชิงลบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของผู้สูงอายุวัยต้น (อายุระหว่าง 60 – 69 ปี) ทำให้การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ลดลง แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุวัยกลาง และวัยปลาย (อายุ 70 ปี หรือมากกว่า) โดยปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานและจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์เฉพาะผู้สูงอายุวัยต้น เมื่อเทียบกับผู้สูงอายุวัยกลางและวัยมีความแตกต่างกันเล็กน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านสุขภาพ สถานภาพสมรส และการครอบครองยานพาหนะเพื่อการเดินทางของครัวเรือนที่อยู่อาศัย

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการที่โครงสร้างประชากรไทยกำลังเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมสูงอายุส่งผลให้กำลังแรงงานไทยมีการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน โดยสัดส่วนกำลังแรงงานสูงอายุที่มีอายุระหว่าง 45 – 59 ปี และ 60 ปี หรือมากกว่า เริ่มมีสัดส่วนในกำลังแรงงานเพิ่มมากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นต่อไปในอนาคต หากมีปัจจัยที่ลดแรงจูงใจในการที่จะทำงานหลังวัยเกษียณลงอย่างการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุจะทำให้อุปทานแรงงานจากกลุ่มแรงงานสูงอายุลดลงและอาจนำไปสู่ปัญหาการขาดแคลนแรงงานได้ โดยข้อเสนอแนะในการปรับปรุงนโยบายการให้เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุนั้นควรให้เริ่มต้นได้รับเมื่อมีอายุ 70 ปี เพราะจากการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุ 70 ปี หรือมากกว่า ไม่ได้รับผลกระทบจากการได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ

การให้เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุนั้นเป็นนโยบายที่มีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ขาดแคลนและไม่มีความสามารถในการพึ่งตนเองได้ แต่ก็มีผู้สูงอายุบางคนที่ยังมีศักยภาพเพียงพอที่จะพึ่งตนเองได้ สามารถทำงานหารายได้มาเลี้ยงตนเองได้ หรือมีเงินออมเพียงพอที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่จำเป็นต้องมีรายได้เพิ่มเติมไปจนตลอดชีวิตรวมอยู่ในกลุ่มผู้มีสิทธิ์ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุด้วยการที่กลุ่มผู้สูงอายุในส่วนนี้ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุจึงไม่ตรงจุดประสงค์ของนโยบายนี้เท่าใดนัก หากมีการปรับปรุงนโยบายการให้เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุให้มีเฉพาะผู้สูงอายุที่เดือดร้อนและขาดแคลนจริงๆ และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุที่ยังมีความสามารถในการทำงานหารายได้ให้มีงานทำ มีสภาพการทำงานที่เหมาะสมกับสุขภาพและข้อจำกัดทางร่างกายนอกจากจะเป็นการช่วยลดภาระการพึ่งพิงในครัวเรือนแล้ว (Mason and Kinugasa, 2008) ยังอาจจะช่วยในการเสียภาษีเป็นรายได้เข้ารัฐได้อีกทางหนึ่งด้วย (Rudawska, 2010) และในระดับมหภาคยังเป็นการเพิ่มการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้อีกด้วย (Yashiro, 1997) โดยการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุกลับเข้าสู่กำลังแรงงานนั้นจะต้องมีมาตรการและแผนรองรับที่ดีมีใช้มุ่งเน้นแต่การลดภาระพึ่งพิงเท่านั้นเพื่อช่วยให้แรงงานสูงอายุสามารถหางานทำได้และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ด้อยไปกว่าแรงงานในวัยเด็กกว่า ซึ่งแนวทางการปรับปรุงนโยบายนี้อาจกลับใช้การพิจารณาเป็นรายบุคคลไปในลักษณะเดิม หรือมีการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้พิจารณาว่าผู้สูงอายุคนใดสมควรได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพอย่างแท้จริงน่าจะทำให้เห็นนโยบายการให้เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุนี้มีประสิทธิผลมากขึ้น และอาจจะเพิ่มจำนวนเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้

ผู้สูงอายุที่จ่ายให้ต่อคนให้มากขึ้นได้ด้วยเพื่อให้สอดคล้องกับค่าครองชีพในปัจจุบัน ซึ่งในส่วนนี้จะต้องทำการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

เป็นที่น่าเสียดายที่ข้อมูลที่น่ามาใช้ในการศึกษานี้ไม่มีข้อจำกัดโดยไม่มีการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเกี่ยวพันภายในครัวเรือน เงินออมสะสมที่มีอยู่ ซึ่งน่าจะนำมาช่วยในการศึกษาปัจจัยด้านครัวเรือนและปัจจัยด้านการเงินที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานได้อย่างน่าสนใจยิ่งขึ้น โดยทางผู้วิจัยได้พยายามแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวด้วยการใช้ตัวแปรอื่นที่มีความใกล้เคียงเพื่อสะท้อนถึงประเด็นที่ทำการศึกษาให้ได้มากที่สุด และถ้าหากมีข้อมูลเพิ่มเติมหรือจากการเก็บรวบรวมในลักษณะเดียวกันของหน่วยอื่นๆ ก็มีความน่าสนใจอย่างยิ่งที่จะทำการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

บรรณานุกรม

- กุศล สุนทรธาดา. 2553. ความแตกต่างระหว่างเพศและปัจจัยกำหนดสถานภาพการทำงานของผู้สูงอายุไทย. ค้นวันที่ 23 กรกฎาคม 2558 จาก <http://www.thaipopulation.org/>
- ไพบสรวง รักวานิช. 2536. การเข้าร่วมแรงงาน การใช้เวลา และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร. ค้นวันที่ 1 เมษายน 2558 จาก http://kucon.lib.ku.ac.th/cgi-bin/KUCON.exe?rec_id=005698&database=KUCON&search_type=link&table=mona&back_path=/KUCON/mona&lang=thai&format_name=TFMON#.
- พงษ์ศักดิ์ สกฤตทัตถิณี และวาทีณี บุญชะลิกย์. 2550. รูปแบบการใช้จ่ายเงินของผู้สูงอายุจังหวัดอ่างทอง. ค้นวันที่ 23 กรกฎาคม 2558 จาก <http://www.thaipopulation.org/>
- เขารัตน์ ปรีกษ์ขาม และจรรยา กัทรอาชาชัย. 2549. ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2547. ค้นวันที่ 23 กรกฎาคม 2558 จาก <http://www.thaipopulation.org/>
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘. ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับกฤษฎีกา 122, 1099 (30 กันยายน): 1-8.
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒. ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับกฤษฎีกา 126, 1569 (21 ตุลาคม): 5-9.
- วรรษ ทองไทย. 2549. อายุเริ่มต้นของผู้สูงอายุไทย. ค้นวันที่ 23 กรกฎาคม 2558 จาก <http://www.thaipopulation.org/>
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. 2555. โครงการวิจัย การประมาณการงบประมาณสำหรับผู้สูงอายุและแหล่งที่มาของเงิน. ค้นวันที่ 1 เมษายน 2558 จาก <http://tdri.or.th>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2558ก. จำนวนและเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ ปี พ.ศ. 2536 – 2555. ค้นวันที่ 29 ตุลาคม 2558 จาก <http://social.nesdb.go.th/SocialStat/>

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2558ข. **กำลังแรงงานรวม (อายุ 15 ปีขึ้นไป) จำแนกตามกลุ่มอายุ ทั่วราชอาณาจักร ปี พ.ศ. 2549 – 2555.** ค้นวันที่ 29 เมษายน 2558 จาก <http://social.nesdb.go.th/SocialStat/>
- สำนักงานสถิติ. 2550. **สำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2550.** ค้นวันที่ 1 เมษายน 2558 จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/statplan/social_10.pdf
- อุทัยทิพย์ รักรัตนยาบรรณ. 2549. **การเกื้อหนุนของครอบครัวต่อผู้สูงอายุไทย.** ค้นวันที่ 23 กรกฎาคม 2558 จาก <http://www.thaipopulation.org/>
- Borjas, George J. 2013. **Labor Economics.** 6th ed. New York: Mcgraw-Hill Irwin.
- Cai, Lixin and Cong, Changxin. 2009. Effects of Health and Chronic Diseases on Labour Force Participation of Older Working Age Australians. **Australian Economic Papers.** 48 (2): 166-182.
- Cahuc, Pierre. and Zylberberg, Andre, 2001. **Labor Economics.** Bruxells: De Boeck & Larcier.
- Clark, Robert L. and Anker, Richard. 1993. **Cross-national Analysis of Labor Force Participation of Older Men and Women.** Retrieved April 15, 2015 from <http://www.jstor.org/stable/1154313>
- Clark, Robert L.; York, E. Anne and Anker, Richard. 1999. Economic Development and Labor Force Participation of Older Persons. **Population Research and Policy Review.** 18 (5): 411-432.
- French, Eric and Jones, John. 2011. **Public Pension and Labor Supply Over the Life Cycle.** Retrieved April 15, 2015 from <http://link.springer.com/article/10.1007%2Fs10797-011-9184-x>
- Gannon, Brenda and Roberts, Jennifer. 2011. **Part-Time Work and Health Among Older Workers in Ireland and Britain.** Retrieved April 1, 2015 from <http://dx.doi.org/>
- Gordo, Laura Romeu. 2011. Compression of Morbidity and the Labour Supply of Older People. **Applied Economics.** 41 (4): 503-513.
- Hekman, John S. 1980. **Income, Labor Supply, and Urban Residence.** Retrieved October 26, 2015 from <http://www.jstor.org/stable/1803582>
- Mason, Andrew and Kinugasa, Tomoko. 2008. East Asian Economic Development: Two Demographic Dividends. **Journal of Asian Economics.** 19 (5-6): 389-399.

- Mincer, Jacob. 1960. **Labor Supply, Family Income, and Consumption (1960)**. Rerieived October 26, 2015 from <http://www.jstor.org/stable/1815062>
- O'Brien, Martin. 2010. Older Male Labour Force Participation in OECD Countries: Pension Reform and The Reserve Army of Labour. **International Labour Review**.149 (3): 239-259.
- Ramesh Adhikari,Kusol Soonthorndhada, and Fariha Haseen. 2011. **Labor Force Participation in Later Life: Evidence from A Cross Sectional Study in Thailand**. Retrieved April 1, 2015 from <http://www.biomedcentral.com/1471-2318/11/15>
- Rudawska, Iga. 2010. Active Ageing and Its Impact on Labour Market. **Economics Sociology**. 3 (1): 9-24.
- Yashiro, Naohiro. 1997. Aging of the Population in Japan and Its Implications to Other Asian Countries. **Journal of Asian Economics**. 8 (2): 245-261.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางค่าสถิติเชิงพรรณนา

การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2550 และปี 2555

การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (ร้อยละ)	ปี	
	2550	2555
ไม่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ	92.15	22.08
ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ	7.85	77.92

การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในปี 2550 และปี 2555

สถานการณ์การทำงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ (ร้อยละ)	ปี	
	2550	2555
อยู่นอกกำลังแรงงาน	40.94	55.95
อยู่ในกำลังแรงงาน	59.06	44.05

จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในปี 2550 และปี 2555

จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ (ร้อยละ)	ปี	
	2550	2555
0 ชั่วโมง (ไม่ได้ทำงาน)	40.94	55.95
1 – 20 ชั่วโมง	14.64	11.37
21 – 40 ชั่วโมง	15.49	13.45
41 – 56 ชั่วโมง	20.82	13.97
57 – 98 ชั่วโมง	8.11	5.26
ค่าเฉลี่ย(เฉพาะผู้ที่มีงานทำ)	36.64	35.24

การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุกับการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555

การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ(ร้อยละ)	การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ					
	กลุ่มตัวอย่างผู้สูงรวม		กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มี		กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มี	
	ทุกช่วงอายุ		อายุ 60 - 69 ปี		อายุ 70 - 99 ปี	
	อยู่นอก	อยู่ใน	อยู่นอก	อยู่ใน	อยู่นอก	อยู่ใน
	กำลังแรงงาน	กำลังแรงงาน	กำลังแรงงาน	กำลังแรงงาน	กำลังแรงงาน	กำลังแรงงาน
ไม่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ	47.15	52.85	31.71	68.29	76.59	23.41
ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ	58.44	41.56	39.11	60.89	78.62	21.38

การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุกับจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555

การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ สำหรับผู้สูงอายุ (ร้อยละ)	จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์(ชั่วโมง)														
	กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุ					กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 - 69 ปี					กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 - 99 ปี				
	0	1 - 20	21 - 40	41 - 56	57 - 98	0	1 - 20	21 - 40	41 - 56	57 - 98	0	1 - 20	21 - 40	41 - 56	57 - 98
ไม่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับ ผู้สูงอายุ	47.15	13.93	13.93	17.79	7.21	31.71	18.41	15.86	24.81	9.21	76.59	5.37	10.24	4.39	3.41
ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ	58.44	10.65	13.31	12.89	4.71	39.11	15.18	18.99	18.99	7.73	78.62	5.93	7.39	6.51	1.55

การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุกับจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ต่อคนของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุปี 2555

การได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (ร้อยละ)	จำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ต่อคน (ชั่วโมง)		
	กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุรวมทุกช่วงอายุ	กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 - 69 ปี	กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 - 99 ปี
ไม่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ	36.05	36.28	34.75
ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ	34.95	35.61	32.99

ภาคผนวก ข

ผลการประมาณการทางเศรษฐมิติ

ผลการประมาณการการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 99 ปี

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1		แบบจำลองที่ 2		แบบจำลองที่ 3		แบบจำลองที่ 4		แบบจำลองที่ 5		แบบจำลองที่ 6		แบบจำลองที่ 7	
	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal
	Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect	
ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (อ้างอิง: ไม่ได้รับ)			-0.0387 (0.066)	-0.0151 (0.067)	-0.0348 (0.067)	-0.0135 (0.067)	-0.054 (0.067)	-0.0211 (0.067)	-0.0788 (0.069)	-0.0307 (0.069)	-0.1556* (0.073)	-0.0606 (0.073)	-0.2710** (0.080)	-0.1060 (0.080)
ปัจจัยพื้นฐาน														
อายุ	-0.1279 (0.080)	-0.0497 (0.080)	-0.1205 (0.081)	-0.0469 (0.081)	-0.1064 (0.081)	-0.0414 (0.081)	-0.1044 (0.081)	-0.0406 (0.081)	-0.0999 (0.084)	-0.0388 (0.084)	-0.1391 (0.088)	-0.0536 (0.088)	-0.1329 (0.090)	-0.0513 (0.090)
อายุกำลังสอง	0.0003 (0.001)	0.0001 (0.001)	0.0002 (0.001)	0.0001 (0.001)	0.0001 (0.001)	0.0000 (0.001)	0.0001 (0.001)	0.0000 (0.001)	0.0001 (0.001)	0.0000 (0.001)	0.0003 (0.001)	0.0001 (0.001)	0.0004 (0.001)	0.0001 (0.001)
เพศชาย (อ้างอิง: เพศหญิง)	0.5741** (0.070)	0.2224 (0.070)	0.5721** (0.070)	0.2216 (0.070)	0.5546** (0.071)	0.2150 (0.071)	0.5508** (0.071)	0.2135 (0.071)	0.5843** (0.073)	0.2258 (0.073)	0.6361** (0.078)	0.2443 (0.078)	0.6011** (0.083)	0.2313 (0.083)
การศึกษาระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	0.1117 (0.093)	0.0430 (0.093)	0.1124 (0.093)	0.0433 (0.093)	0.101 (0.093)	0.0390 (0.093)	0.0931 (0.093)	0.0359 (0.093)	0.1095 (0.096)	0.0421 (0.096)	-0.0396 (0.104)	-0.0153 (0.104)	-0.0461 (0.110)	-0.0179 (0.110)
การศึกษาระดับสูงกว่าระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	-0.1516 (0.127)	-0.0580 (0.127)	-0.1536 (0.127)	-0.0587 (0.127)	-0.1691 (0.127)	-0.0645 (0.127)	-0.1022 (0.129)	-0.0393 (0.129)	-0.1445 (0.133)	-0.0551 (0.133)	-0.0443 (0.142)	-0.0170 (0.142)	-0.0702 (0.152)	-0.0269 (0.152)
สมรส (อ้างอิง: อื่นๆ)	0.3068** (0.070)	0.1178 (0.070)	0.3075** (0.070)	0.1181 (0.070)	0.3139** (0.070)	0.1205 (0.070)	0.2969** (0.070)	0.1141 (0.070)	0.3346** (0.072)	0.1280 (0.072)	0.3138** (0.078)	0.1194 (0.078)	0.2735** (0.082)	0.1043 (0.082)
เป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: อื่นๆ)	0.1921** (0.070)	0.0741 (0.070)	0.1928** (0.070)	0.0744 (0.070)	0.2048** (0.071)	0.0789 (0.071)	0.2054** (0.071)	0.0792 (0.071)	0.2058** (0.073)	0.0791 (0.073)	0.2004* (0.078)	0.0766 (0.078)	-0.0291 (0.085)	-0.0113 (0.085)

ผลการประมาณการการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 99 ปี (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1		แบบจำลองที่ 2		แบบจำลองที่ 3		แบบจำลองที่ 4		แบบจำลองที่ 5		แบบจำลองที่ 6		แบบจำลองที่ 7		
	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	
	Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		
ปัจจัยด้านสุขภาพ															
มีโรคเรื้อรัง (อ้างอิง: ไม่มี)					-0.1652**	-0.0643	-0.1464*	-0.0570	-0.1661**	-0.0645	-0.1303*	-0.0503	-0.1295	-0.0500	
					(0.057)		(0.057)		(0.058)		(0.062)		(0.066)		
สุขภาพแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)					-0.2907**	-0.1097	-0.2997**	-0.1129	-0.3231**	-0.1210	-0.3607**	-0.1332	-0.3202**	-0.1191	
					(0.081)		(0.081)		(0.083)		(0.088)		(0.094)		
สุขภาพดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)					-0.0768	-0.0298	-0.0752	-0.0292	-0.1123	-0.0435	-0.1126	-0.0433	-0.103	-0.0397	
					(0.060)		(0.060)		(0.061)		(0.066)		(0.070)		
ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย															
เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)								0.2441*	0.0919	0.3735**	0.1369	0.0601	0.0230	0.0826	0.0315
								(0.115)		(0.120)		(0.126)		(0.135)	
อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล (อ้างอิง: อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล)								-0.2179**	-0.0841	-0.2724**	-0.1047	0.0634	0.0245	0.0414	0.0160
								(0.057)		(0.058)		(0.065)		(0.070)	
ปัจจัยด้านการเดินทาง															
ครัวเรือนเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)										-0.1445*	-0.0565	-0.2824**	-0.1104	-0.3068**	-0.1201
										(0.069)		(0.083)		(0.088)	
ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (อ้างอิง: ไม่ได้ใช้)										0.8729**	0.3366	1.0558**	0.4000	1.0860**	0.4098
										(0.082)		(0.087)		(0.093)	

ผลการประมาณการการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 99 ปี (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1		แบบจำลองที่ 2		แบบจำลองที่ 3		แบบจำลองที่ 4		แบบจำลองที่ 5		แบบจำลองที่ 6		แบบจำลองที่ 7	
	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal
	Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect	
ปัจจัยด้านครัวเรือน														
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (ไม่นับรวมตัวผู้ให้สัมภาษณ์)											-0.1593**	-0.0614	-0.1698**	-0.0655
											(0.023)		(0.026)	
มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตร หรือประมง (อ้างอิง: ไม่มี)											1.2480**	0.4543	1.2374**	0.4512
											(0.069)		(0.074)	
ปัจจัยด้านการเงิน														
รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานเฉลี่ยต่อคน ต่อเดือน													-0.0668**	-0.0258
													(0.009)	
รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน													0.1609**	0.0621
													(0.012)	
หนี้สินรวมทั้งหมดต่อคน													0.0603**	0.0233
													(0.008)	
ค่าคงที่	6.7898*		6.5471*		6.1742*		6.0179*		5.8052*		7.4456*		6.0925	
	(2.804)		(2.842)		(2.840)		(2.848)		(2.935)		(3.083)		(3.182)	
Observations	2,699		2,699		2,699		2,699		2,699		2,699		2,699	
Pseudo R2	0.2195		0.2196		0.2271		0.2330		0.2662		0.3705		0.4500	

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญที่ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และค่าในวงเล็บคือค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Error)

ผลการประมาณการการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1		แบบจำลองที่ 2		แบบจำลองที่ 3		แบบจำลองที่ 4		แบบจำลองที่ 5		แบบจำลองที่ 6		แบบจำลองที่ 7	
	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal
	Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect	
ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (อ้างอิง: ไม่ได้รับ)			-0.1581*	-0.0583	-0.1496	-0.0551	-0.1883*	-0.0690	-0.2151**	-0.0781	-0.2889**	-0.1017	-0.4058**	-0.1350
			(0.079)		(0.080)		(0.081)		(0.082)		(0.087)		(0.097)	
ปัจจัยพื้นฐาน														
อายุ														
อายุกำลังสอง														
เพศชาย (อ้างอิง: เพศหญิง)	0.6151**	0.2242	0.6011**	0.2192	0.5543**	0.2022	0.5522**	0.2011	0.5768**	0.2086	0.5839**	0.2070	0.5470**	0.1875
	(0.090)		(0.091)		(0.092)		(0.093)		(0.094)		(0.099)		(0.108)	
การศึกษาระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	0.0512	0.0193	0.0601	0.0227	0.0352	0.0132	0.0203	0.0076	0.0544	0.0203	-0.1157	-0.0414	-0.0916	-0.0318
	(0.125)		(0.125)		(0.126)		(0.127)		(0.130)		(0.139)		(0.149)	
การศึกษาสูงกว่าระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	-0.2623	-0.1011	-0.2710	-0.1045	-0.3008	-0.1161	-0.2389	-0.0917	-0.26	-0.0996	-0.1493	-0.0556	-0.1854	-0.0674
	(0.160)		(0.160)		(0.161)		(0.163)		(0.167)		(0.177)		(0.190)	
สมรส (อ้างอิง: อื่นๆ)	0.2462**	0.0938	0.2467**	0.0939	0.2657**	0.1011	0.2534**	0.0962	0.2856**	0.1082	0.1997*	0.0740	0.1675	0.0600
	(0.091)		(0.091)		(0.092)		(0.093)		(0.095)		(0.101)		(0.108)	
เป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: อื่นๆ)	0.1321	0.0497	0.1402	0.0527	0.1734	0.0651	0.1812*	0.0680	0.1706	0.0636	0.1996*	0.0732	-0.0657	-0.0230
	(0.089)		(0.089)		(0.090)		(0.091)		(0.092)		(0.097)		(0.108)	

ผลการประมาณการการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1		แบบจำลองที่ 2		แบบจำลองที่ 3		แบบจำลองที่ 4		แบบจำลองที่ 5		แบบจำลองที่ 6		แบบจำลองที่ 7		
	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	
	Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		
ปัจจัยด้านสุขภาพ															
มีโรคเรื้อรัง (อ้างอิง: ไม่มี)					-0.2262**	-0.0845	-0.2014**	-0.0751	-0.2433**	-0.0902	-0.2518**	-0.0916	-0.2423**	-0.0853	
					(0.072)		(0.073)		(0.074)		(0.079)		(0.085)		
สุขภาพแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)					-0.2687**	-0.1031	-0.2714**	-0.1040	-0.3049**	-0.1167	-0.3193**	-0.1207	-0.2908*	-0.1068	
					(0.104)		(0.105)		(0.106)		(0.112)		(0.120)		
สุขภาพดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)					0.0209	0.0078	0.0228	0.0085	-0.0077	-0.0029	0.0192	0.0070	0.0071	0.0025	
					(0.076)		(0.077)		(0.078)		(0.083)		(0.089)		
ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย															
เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)								0.3654**	0.1419	0.4557**	0.1773	0.1161	0.0431	0.1615	0.0587
								(0.138)		(0.142)		(0.150)		(0.164)	
อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล (อ้างอิง: อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล)								-0.2163**	-0.0812	-0.2649**	-0.0990	0.0569	0.0207	-0.0058	-0.0020
								(0.073)		(0.074)		(0.082)		(0.088)	
ปัจจัยด้านการเดินทาง															
ครัวเรือนเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)										-0.128	-0.0467	-0.2211*	-0.0777	-0.2658*	-0.0890
										(0.096)		(0.108)		(0.115)	
ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (อ้างอิง: ไม่ได้ใช้)										0.7644**	0.2448	0.9363**	0.2783	0.9462**	0.2658
										(0.106)		(0.111)		(0.120)	

ผลการประมาณการการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1		แบบจำลองที่ 2		แบบจำลองที่ 3		แบบจำลองที่ 4		แบบจำลองที่ 5		แบบจำลองที่ 6		แบบจำลองที่ 7	
	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal
	Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect	
ปัจจัยด้านครัวเรือน														
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (ไม่นับรวมตัวผู้ให้สัมภาษณ์)											-0.1207**	-0.0439	-0.1373**	-0.0483
											(0.028)		(0.032)	
มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตร หรือประมง (อ้างอิง: ไม่มี)											1.1519**	0.4098	1.1353**	0.3937
											(0.086)		(0.093)	
ปัจจัยด้านการเงิน														
รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานเฉลี่ยต่อคน ต่อเดือน													-0.0707**	-0.0249
													(0.012)	
รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน													0.1614**	0.0568
													(0.014)	
หนี้สินรวมทั้งหมดต่อคน													0.0591**	0.0208
													(0.010)	
ค่าคงที่	-0.1905		-0.0793		0.0726		-0.1503		-0.2136		-0.079		-0.6778**	
	(0.144)		(0.154)		(0.163)		(0.207)		(0.220)		(0.232)		(0.263)	
Observations	1,465		1,465		1,465		1,465		1,465		1,465		1,465	
Pseudo R2	0.0644		0.0664		0.0793		0.0887		0.1183		0.2254		0.3328	

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญที่ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และค่าในวงเล็บคือค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Error)

ผลการประมาณการการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70– 99 ปี

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1		แบบจำลองที่ 2		แบบจำลองที่ 3		แบบจำลองที่ 4		แบบจำลองที่ 5		แบบจำลองที่ 6		แบบจำลองที่ 7	
	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal
	Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect	
ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (อ้างอิง: ไม่ได้รับ)			-0.0739 (0.111)	-0.0209 (0.112)	-0.0723 (0.112)	-0.0203 (0.112)	-0.0725 (0.112)	-0.0203 (0.112)	-0.0817 (0.116)	-0.0221 (0.116)	-0.1384 (0.129)	-0.0326 (0.129)	-0.1949 (0.143)	-0.0413 (0.143)
ปัจจัยพื้นฐาน														
อายุ														
อายุกำลังสอง														
เพศชาย (อ้างอิง: เพศหญิง)	0.2896** (0.104)	0.0821	0.2907** (0.104)	0.0824	0.2977** (0.105)	0.0839	0.2882** (0.105)	0.0810	0.3290** (0.109)	0.0894	0.4211** (0.118)	0.0990	0.4280** (0.127)	0.0888
การศึกษาระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	0.1319 (0.133)	0.0352	0.1314 (0.133)	0.0351	0.1368 (0.133)	0.0362	0.1423 (0.134)	0.0375	0.1107 (0.138)	0.0283	0.0187 (0.152)	0.0042	-0.0373 (0.161)	-0.0074
การศึกษามากกว่าระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	0.1153 (0.202)	0.0333	0.1154 (0.202)	0.0333	0.131 (0.203)	0.0377	0.1792 (0.205)	0.0524	0.0826 (0.213)	0.0225	0.1306 (0.234)	0.0311	0.1093 (0.249)	0.0227
สมรส (อ้างอิง: อื่นๆ)	0.6647** (0.101)	0.1859	0.6643** (0.101)	0.1858	0.6577** (0.101)	0.1827	0.6557** (0.102)	0.1818	0.7160** (0.105)	0.1916	0.8520** (0.116)	0.1967	0.7387** (0.124)	0.1500
เป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: อื่นๆ)	0.3820** (0.110)	0.0992	0.3810** (0.110)	0.0990	0.3725** (0.111)	0.0962	0.3766** (0.111)	0.0970	0.4163** (0.115)	0.1022	0.3339** (0.127)	0.0701	0.1251 (0.138)	0.0239

ผลการประมาณการการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70– 99 ปี (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1		แบบจำลองที่ 2		แบบจำลองที่ 3		แบบจำลองที่ 4		แบบจำลองที่ 5		แบบจำลองที่ 6		แบบจำลองที่ 7	
	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal
	Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect	
ปัจจัยด้านสุขภาพ														
มีโรคเรื้อรัง (อ้างอิง: ไม่มี)					-0.1459	-0.0406	-0.1408	-0.0391	-0.1171	-0.0313	0.0168	0.0038	0.0314	0.0061
					(0.087)		(0.087)		(0.090)		(0.099)		(0.107)	
สุขภาพแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)					-0.2593*	-0.0661	-0.2718*	-0.0689	-0.2577*	-0.0629	-0.3522*	-0.0698	-0.2821	-0.0497
					(0.125)		(0.125)		(0.129)		(0.139)		(0.148)	
สุขภาพดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)					-0.2134*	-0.0583	-0.2164*	-0.0590	-0.2747**	-0.0719	-0.3501**	-0.0777	-0.2884*	-0.0561
					(0.093)		(0.093)		(0.097)		(0.106)		(0.115)	
ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย														
เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)							-0.0777	-0.0219	0.0673	0.0173	-0.1772	-0.0431	-0.131	-0.0275
							(0.193)		(0.207)		(0.220)		(0.231)	
อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล (อ้างอิง: อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล)							-0.1506	-0.0409	-0.2056*	-0.0534	0.1703	0.0388	0.2003	0.0401
							(0.089)		(0.092)		(0.105)		(0.113)	
ปัจจัยด้านการเดินทาง														
ครัวเรือนเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)									-0.039	-0.0104	-0.1157	-0.0267	-0.1835	-0.0378
									(0.099)		(0.131)		(0.141)	
ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (อ้างอิง: ไม่ได้ใช้)									1.0394**	0.3506	1.2671**	0.4050	1.3348**	0.4035
									(0.122)		(0.134)		(0.144)	

ผลการประมาณการการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70– 99 ปี (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1		แบบจำลองที่ 2		แบบจำลองที่ 3		แบบจำลองที่ 4		แบบจำลองที่ 5		แบบจำลองที่ 6		แบบจำลองที่ 7	
	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal	Studying	Marginal
	Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect		Effect	
ปัจจัยด้านครัวเรือน														
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (ไม่นับรวมตัวผู้ให้สัมภาษณ์)											-0.2573**	-0.0577	-0.2526**	-0.0496
											(0.040)		(0.045)	
มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตร หรือประมง (อ้างอิง: ไม่มี)											1.3762**	0.3393	1.3706**	0.3045
											(0.117)		(0.127)	
ปัจจัยด้านการเงิน														
รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานเฉลี่ยต่อคน ต่อเดือน													-0.0730**	-0.0143
													(0.016)	
รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน													0.1795**	0.0353
													(0.021)	
หนี้สินรวมทั้งหมดต่อคน													0.0819**	0.0161
													(0.016)	
ค่าคงที่	-1.6581**		-1.5958**		-1.3687**		-1.2395**		-1.5205**		-1.5541**		-2.2028**	
	(0.153)		(0.179)		(0.194)		(0.265)		(0.283)		(0.308)		(0.362)	
Observations	1,234		1,234		1,234		1,234		1,234		1,234		1,234	
Pseudo R2	0.0898		0.0902		0.0983		0.1005		0.1577		0.2972		0.3979	

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญที่ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และค่าในวงเล็บคือค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Error)

ผลการประมาณการจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 99 ปี

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1	แบบจำลองที่ 2	แบบจำลองที่ 3	แบบจำลองที่ 4	แบบจำลองที่ 5	แบบจำลองที่ 6	แบบจำลองที่ 7
ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (อ้างอิง: ไม่ได้รับ)		-1.4594 (2.070)	-1.3184 (2.064)	-1.7699 (2.060)	-2.5181 (1.954)	-4.3297* (1.844)	-4.9210** (1.779)
ปัจจัยพื้นฐาน							
อายุ	1.2515 (2.666)	1.6003 (2.717)	2.0909 (2.703)	2.1751 (2.691)	2.5588 (2.581)	2.4095 (2.439)	3.1435 (2.317)
อายุกำลังสอง	-0.0295 (0.019)	-0.0319 (0.019)	-0.0348 (0.019)	-0.0355 (0.019)	-0.0373* (0.018)	-0.0348* (0.017)	-0.0357* (0.016)
เพศชาย (อ้างอิง: เพศหญิง)	14.6792** (2.259)	14.5849** (2.262)	13.8781** (2.278)	13.5190** (2.273)	13.7313** (2.163)	12.6173** (2.042)	9.6391** (1.986)
การศึกษาระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	4.2881 (2.987)	4.3216 (2.987)	3.9095 (2.980)	3.6603 (2.975)	4.4613 (2.841)	0.9518 (2.698)	0.8371 (2.587)
การศึกษาสูงกว่าระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	-3.3113 (4.082)	-3.3713 (4.083)	-3.6418 (4.070)	-1.5355 (4.093)	-3.1014 (3.904)	0.3993 (3.692)	-0.2091 (3.551)
สมรส (อ้างอิง: อื่นๆ)	12.0565** (2.289)	12.0893** (2.289)	12.2005** (2.284)	11.7357** (2.282)	12.2033** (2.173)	9.7278** (2.072)	7.7516** (1.992)
เป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: อื่นๆ)	5.9863** (2.281)	6.0280** (2.282)	6.2331** (2.278)	6.2913** (2.272)	5.9215** (2.159)	5.1210* (2.050)	-1.0693 (2.029)

ผลการประมาณการจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 99 ปี (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1	แบบจำลองที่ 2	แบบจำลองที่ 3	แบบจำลองที่ 4	แบบจำลองที่ 5	แบบจำลองที่ 6	แบบจำลองที่ 7
ปัจจัยด้านสุขภาพ							
มีโรคเรื้อรัง (อ้างอิง: ไม่มี)			-4.6999** (1.793)	-4.0586* (1.793)	-4.8403** (1.702)	-3.2036* (1.609)	-2.9573 (1.546)
สุขภาพแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)			-8.1211** (2.646)	-8.3287** (2.640)	-8.4518** (2.513)	-7.7375** (2.374)	-6.3147** (2.282)
สุขภาพดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)			-2.1626 (1.866)	-2.0099 (1.861)	-3.3523 (1.771)	-2.9361 (1.673)	-2.3125 (1.606)
ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย							
เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)				6.0049 (3.759)	9.7836** (3.634)	-0.5396 (3.440)	-0.6047 (3.320)
อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล (อ้างอิง: อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล)				-6.7862** (1.803)	-8.4420** (1.718)	0.2269 (1.682)	-0.2237 (1.617)
ปัจจัยด้านการเดินทาง							
ครัวเรือนเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)					-2.1782 (2.069)	-5.1796* (2.157)	-5.1764* (2.067)
ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (อ้างอิง: ไม่ได้ใช้)					31.0321** (2.165)	33.6054** (2.040)	31.2068** (1.947)

ผลการประมาณการจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 99 ปี (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1	แบบจำลองที่ 2	แบบจำลองที่ 3	แบบจำลองที่ 4	แบบจำลองที่ 5	แบบจำลองที่ 6	แบบจำลองที่ 7
ปัจจัยด้านครัวเรือน							
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (ไม่นับรวมตัวผู้ให้สัมภาษณ์)						-3.0973** (0.593)	-2.7625** (0.587)
มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตร หรือประมง (อ้างอิง: ไม่มี)						31.6279** (1.805)	28.8058** (1.749)
ปัจจัยด้านการเงิน							
รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานเฉลี่ยต่อคน ต่อเดือน							-1.2296** (0.214)
รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน							3.5390** (0.287)
หนี้สินรวมทั้งหมดต่อคน							1.0942** (0.166)
ค่าคงที่	30.2376 (92.857)	18.6011 (94.509)	4.107 (94.027)	-1.0148 (93.675)	-23.2121 (89.837)	-20.5889 (84.849)	-78.8792 (80.695)
Sigma	37.6384** (0.859)	37.6327** (0.859)	37.4671** (0.854)	37.3035** (0.850)	35.1490** (0.796)	32.5856** (0.729)	30.8930** (0.686)
จำนวนตัวอย่าง (N)	2,699	2,699	2,699	2,699	2,699	2,699	2,699
Pseudo R2	0.0529	0.0529	0.0544	0.0558	0.0698	0.0940	0.1103

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญที่ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และค่าในวงเล็บคือค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Error)

ผลการประมาณการจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1	แบบจำลองที่ 2	แบบจำลองที่ 3	แบบจำลองที่ 4	แบบจำลองที่ 5	แบบจำลองที่ 6	แบบจำลองที่ 7
ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (อ้างอิง: ไม่ได้รับ)		-4.3871*	-4.1120	-4.8334*	-5.3307*	-6.8358**	-6.6003**
		(2.202)	(2.195)	(2.196)	(2.098)	(1.986)	(1.907)
ปัจจัยพื้นฐาน							
อายุ							
อายุกำลังสอง							
เพศชาย (อ้างอิง: เพศหญิง)	12.1894**	11.7118**	10.3502**	10.0175**	9.9830**	8.5158**	5.5819*
	(2.593)	(2.599)	(2.624)	(2.617)	(2.502)	(2.370)	(2.306)
การศึกษาระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	1.7458	2.0529	1.4359	1.0492	2.6816	-0.8014	-0.5163
	(3.574)	(3.575)	(3.566)	(3.555)	(3.403)	(3.238)	(3.106)
การศึกษาสูงกว่าระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	-6.057	-6.1933	-6.5891	-4.8007	-5.3874	-1.2238	-1.8693
	(4.634)	(4.631)	(4.615)	(4.635)	(4.434)	(4.210)	(4.044)
สมรส (อ้างอิง: อื่นๆ)	9.1474**	9.2063**	9.5100**	9.1999**	9.5217**	5.7446*	4.4545
	(2.680)	(2.678)	(2.670)	(2.663)	(2.563)	(2.460)	(2.362)
เป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: อื่นๆ)	4.6422	4.9360	5.5369*	5.7560*	5.3250*	5.5089*	-0.6677
	(2.591)	(2.592)	(2.590)	(2.581)	(2.465)	(2.341)	(2.327)

ผลการประมาณการจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1	แบบจำลองที่ 2	แบบจำลองที่ 3	แบบจำลองที่ 4	แบบจำลองที่ 5	แบบจำลองที่ 6	แบบจำลองที่ 7
ปัจจัยด้านสุขภาพ							
มีโรคเรื้อรัง (อ้างอิง: ไม่มี)			-5.4522** (2.050)	-4.7280* (2.049)	-6.1409** (1.960)	-5.2445** (1.857)	-4.5732* (1.782)
สุขภาพแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)			-5.3531 (3.087)	-5.3547 (3.079)	-5.9491* (2.945)	-4.9714 (2.794)	-4.1858 (2.686)
สุขภาพดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)			0.7863 (2.114)	0.9127 (2.109)	-0.2975 (2.014)	0.6011 (1.912)	0.3807 (1.832)
ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย							
เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)				8.4803* (4.137)	10.5268** (4.002)	0.195 (3.847)	0.0918 (3.735)
อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล (อ้างอิง: อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล)				-5.9709** (2.052)	-7.5685** (1.965)	0.0067 (1.932)	-0.81 (1.855)
ปัจจัยด้านการเดินทาง							
ครัวเรือนเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)					0.2038 (2.555)	-2.1568 (2.563)	-2.7165 (2.455)
ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (อ้างอิง: ไม่ได้ใช้)					27.1201** (2.480)	30.1302** (2.354)	27.5471** (2.251)

ผลการประมาณการจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1	แบบจำลองที่ 2	แบบจำลองที่ 3	แบบจำลองที่ 4	แบบจำลองที่ 5	แบบจำลองที่ 6	แบบจำลองที่ 7
ปัจจัยด้านครัวเรือน							
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (ไม่นับรวมตัวผู้ให้สัมภาษณ์)						-1.8068** (0.669)	-1.6887* (0.664)
มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตร หรือประมง (อ้างอิง: ไม่มี)						28.2643** (2.068)	25.4509** (2.006)
ปัจจัยด้านการเงิน							
รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานเฉลี่ยต่อคน ต่อเดือน							-1.1745** (0.243)
รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน							3.1954** (0.323)
หนี้สินรวมทั้งหมดต่อคน							1.0485** (0.176)
ค่าคงที่	-2.3992 (4.217)	0.5635 (4.460)	4.0076 (4.654)	-1.0484 (6.007)	-6.2237 (5.958)	-4.1753 (5.669)	-16.8636** (5.799)
Sigma	35.0862** (0.890)	35.0394** (0.889)	34.8835** (0.884)	34.7172** (0.880)	33.0032** (0.834)	30.9313** (0.774)	29.3707** (0.730)
จำนวนตัวอย่าง (N)	1,465	1,465	1,465	1,465	1,465	1,465	1,465
Pseudo R2	0.0087	0.0091	0.0106	0.0121	0.0235	0.0430	0.0591

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญที่ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และค่าในวงเล็บคือค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Error)

ผลการประมาณการจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1	แบบจำลองที่ 2	แบบจำลองที่ 3	แบบจำลองที่ 4	แบบจำลองที่ 5	แบบจำลองที่ 6	แบบจำลองที่ 7
ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ (อ้างอิง: ไม่ได้รับ)		-3.8356 (5.155)	-3.648 (5.133)	-3.6528 (5.130)	-3.7733 (4.799)	-4.4018 (4.527)	-4.7835 (4.305)
ปัจจัยพื้นฐาน							
อายุ							
อายุกำลังสอง							
เพศชาย (อ้างอิง: เพศหญิง)	13.8848** (4.947)	13.9694** (4.944)	14.0701** (4.942)	13.5747** (4.942)	14.4604** (4.630)	14.9882** (4.345)	12.8644** (4.100)
การศึกษาระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	7.6242 (6.281)	7.5748 (6.275)	7.6814 (6.243)	7.9366 (6.248)	6.0439 (5.849)	3.2096 (5.502)	1.4488 (5.147)
การศึกษาระดับสูงกว่าระดับประถม (อ้างอิง: ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม)	7.2419 (9.506)	7.271 (9.493)	8.0054 (9.448)	10.1854 (9.542)	5.1668 (8.944)	5.8666 (8.432)	4.2942 (7.904)
สมรส (อ้างอิง: อื่นๆ)	31.6384** (4.921)	31.5626** (4.916)	31.0525** (4.878)	30.9245** (4.894)	30.3989** (4.577)	30.0425** (4.286)	22.1055** (4.004)
เป็นหัวหน้าครัวเรือน (อ้างอิง: อื่นๆ)	16.6149** (5.231)	16.5288** (5.226)	15.9737** (5.189)	16.1290** (5.192)	16.3844** (4.878)	10.6834* (4.610)	2.2067 (4.402)

ผลการประมาณการจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1	แบบจำลองที่ 2	แบบจำลองที่ 3	แบบจำลองที่ 4	แบบจำลองที่ 5	แบบจำลองที่ 6	แบบจำลองที่ 7
ปัจจัยด้านสุขภาพ							
มีโรคเรื้อรัง (อ้างอิง: ไม่มี)			-6.9928 (4.014)	-6.7830 (4.013)	-5.1539 (3.739)	0.1272 (3.521)	0.4736 (3.311)
สุขภาพแย่กว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)			-13.6500* (5.827)	-14.1495* (5.831)	-12.2452* (5.433)	-14.1926** (5.050)	-10.2242* (4.718)
สุขภาพดีกว่าผู้อื่นในวัยเดียวกัน (อ้างอิง: สุขภาพไม่แตกต่างจากผู้อื่น)			-9.4574* (4.281)	-9.4988* (4.277)	-11.2628** (4.030)	-13.4501** (3.788)	-9.3468** (3.561)
ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย							
เป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัย (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)				-3.9122 (8.971)	3.4125 (8.677)	-7.3788 (8.035)	-5.8157 (7.458)
อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล (อ้างอิง: อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล)				-6.7226 (4.118)	-8.8659* (3.861)	4.3965 (3.730)	4.1126 (3.520)
ปัจจัยด้านการเดินทาง							
ครัวเรือนเป็นเจ้าของยานพาหนะเพื่อการเดินทาง (อ้างอิง: ไม่ได้เป็นเจ้าของ)					-0.4096 (4.109)	-0.7131 (4.578)	-3.2912 (4.295)
ใช้บ้านที่อยู่อาศัยประกอบธุรกิจ (อ้างอิง: ไม่ได้ใช้)					45.8493** (4.954)	47.4030** (4.601)	44.1806** (4.249)

ผลการประมาณการจำนวนชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์ของผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70 – 99 ปี (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	แบบจำลองที่ 1	แบบจำลองที่ 2	แบบจำลองที่ 3	แบบจำลองที่ 4	แบบจำลองที่ 5	แบบจำลองที่ 6	แบบจำลองที่ 7
ปัจจัยด้านครัวเรือน							
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (ไม่นับรวมตัวผู้ให้สัมภาษณ์)						-8.5517** (1.456)	-6.9465** (1.389)
มีสมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพทางการเกษตร หรือประมง (อ้างอิง: ไม่มี)						46.4739** (4.336)	40.3307** (4.017)
ปัจจัยด้านการเงิน							
รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานเฉลี่ยต่อคน ต่อเดือน							-2.0350** (0.483)
รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน							5.2782** (0.653)
หนี้สินรวมทั้งหมดต่อคน							2.1927** (0.442)
ค่าคงที่	-79.6597** (8.383)	-76.3402** (9.398)	-64.8886** (9.744)	-58.6079** (12.826)	-67.0863** (12.477)	-59.2384** (11.607)	-71.2348** (11.884)
Sigma	49.6380** (2.548)	49.6068** (2.546)	49.1627** (2.520)	49.0717** (2.515)	44.9551** (2.280)	40.0380** (1.991)	36.4522** (1.787)
จำนวนตัวอย่าง (N)	1,234	1,234	1,234	1,234	1,234	1,234	1,234
Pseudo R2	0.0321	0.0323	0.0355	0.0362	0.0606	0.1052	0.1363

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญที่ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และค่าในวงเล็บคือค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Error)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล

นายวิภู สังข์สาย

ประวัติการศึกษา

เศรษฐศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ปีที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2552

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2556 – ปัจจุบัน

ผู้ช่วยนักวิจัย

ศูนย์วิจัยสังคมสูงอายุ สำนักวิจัย

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

บางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240